

MAGYAR TEMETKEZÉS

ÚJABB JOGSZABÁLY-
VÁLTOZÁSOK

EGY ELFELEJTETT
SZAKEMBER

HOGYAN DOLGOZZUK
FEL A GYÁSZT?

KÖTELEZŐ KAMARAI
REGISZTRÁCIÓ

TEMETÉS MÉG ÉLETÜNKBEN

FELKÉSZÜLÉS
A TAVASZI TEMETŐKERT-
FENNTARTÁSRA

ÉRDEKESSÉGEK
A KOZMA UTCAI TEMETŐBEN

TEMETÉSI DÍJAK ALAKULÁSA

FOLYTATÓDOTT
A SZAKEMBERKÉPZÉS

ORSZÁGOS TEMETKEZÉSI EGYESÜLET ÉS IPARTESTÜLET

◆ *Keletfa*

Minőség és tradíció

◆ *Keletfa*

H-4405 Nyíregyháza,
Lujza u. 6.

Mobil: 36 (30) 638-4220

Tel.: 06 (42) 460-782

Fax: 06 (42) 460-783

www.keletfa.hu

Mantex Kft. www.mantex.hu
Hungary-8400 Ajka, Széchenyi u. 188.
Tel.: +36/20/519-9248 Tel./Fax: +36/88/214-099
e-mail: mantex@mantex.hu

Különleges igényekhez exkluzív termékek

Denver fehér

Üveg koporsó

Tisztelt Kollégák, kedves Olvasók!

Immáron több mint egy éve, hogy szerkeszthetem szakmai lapunkat, a Magyar Temetkezést. Számos, a temetkezési szakmát érintő fontos témáról tudtunk már hírt adni eddigi kiadványainkban is, és úgy gondolom, hogy ez a mostani újság is kínál érdekes információkat, hasznos cikkeket mindannyiunk számára.

Számos gondolat vissza-visszatér jelen lapszámunk hasábjain, fontosságukra való tekintettel, nyilván nem véletlenül. Az idei évben várhatóan módosításra kerül a temetkezési törvény, melynek előkészítése jelenleg is folyamatban van, a tervezetről és az előkészítési munkáról is több cikkben beszámolunk.

Az adó- és TB-vonatkozású jogszabályváltozások, melyek az év elejétől léptek életbe, szintén érintik a temetkezési vállalkozásokat is. A főbb változásokat kivonatolva mi is összefoglaltuk.

A szakma informálására, szakmai fórumra hívta az OTEI, márciusban az érdeklődőket. A tanácskozás megrendezésére Siófokon került sor. Az elhangzottakról mi is

beszámolunk, érintve a már fentebb említett törvényi változásokat is. Olyan gondolatébresztő cikkek is helyet kaptak az újságban melyeket szívesen ajánlok továbbgondolásra valamennyi olvasónknak, többek között, a Szekrényes András-sal készült interjú, valamint Marján Tibor cikke, a temetések árszínvonaláról.

Sajnos, megemlékezések is helyet kellett, hogy kapjanak ebben a számban. Három kiváló szakembertől búcsúztunk el a közelmúltban, Kapfinger Béla, Szabó Attila és Szadai Lajos emléke előtt is tisztelgünk emlékező sorainkkal.

Varga József

a szerkesztőbizottság elnöke

Magyar Temetkezés kegyeleti szakmai kiadvány

Megjelenik negyedévenként

Az Országos Temetkezési Egyesület és Ipartestület (OTEI) lapja

Felelős kiadó

Országos Temetkezési Egyesület és Ipartestület elnöksége
1086 Budapest, Fiumei út 16.

Szerkesztőség

Hírös Temetkezési Kft.
6000 Kecskemét, Mátyás király krt. 38.
Tel.: +36-30/9855-424; Fax: 76/ 504-943
E-mail: magyartemetkezés@gmail.com

A szerkesztőbizottság tagjai

Balogh Károly, Marján Tibor, Puskás Béla, Szekrényes András, Varga József (elnök)
Nyomda: Print 2000
Nyomdai előkészítés: Pixelgraf

TARTALOM

ELŐSZÓ	1
OTEI-ELNÖKSÉGI ÜLÉS	2
JOGSZABÁLY-VÁLTOZÁSOK	3
TEMETKEZÉSI FÓRUM	
SIÓFOKON	4
INTERJÚK A TEMETKEZÉSI FÓRUMON	8
KÖTELEZŐ KAMARAI REGISZTRÁCIÓ	10
URNA HAZAVITELE	12
TEMETÉS	
MÉG ÉLETÜNKBEN?	15
HÍREK – ESEMÉNYEK	16
FŐHAJTÁS A POLGÁRI ÁLDOZATOK ELŐTT	18
KAPFINGER BÉLA	20
DRÁGA-E A TEMETÉS?	21
EGY ELFELEJTETT SZAKEMBER	22
TEMETŐFENNTARTÁS, -ÜZEMELTETÉS	23
SZAKMAI VIZSGÁZTATÁS	23
MEGEMLÉKEZÉS	24
SÍRÁSOK	
SÍRON TÚLI VILÁGA	25
ÖRÖKZÖLDEK	
A TEMETŐBEN	26
ÉRDEKESSÉGEK	
AZ ÚJ KÖZTEMETŐBEN	28
OTEI NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK	30
TANEXPO, BOLOGNA 2012	31
BOZORÁDY ZOLTÁN	32

OTEI-elnökségi ülés

Az OTEI soron következő
ülésének, 2012 januárjában, a
Budapesti Temetkezési Intézet
Zrt. adott helyet.

Az elnökségi ülésen megvitattott napirendi pontok között szerepeltek a jogszabályrendszer-változtatással kapcsolatos, MATESZ-szel folytatott egyeztetések, beszámoló a várhatóan tavasszal megrendezésre kerülő szakmai fórum előkészületeiről, valamint a kamarai törvény módosítását érintő szakmai feladatokról.

Az elnökség által létrehozott ad hoc bizottság Pölczman Árpád vezetésével a 2006–2010. évre terjedő pénzügyi ellenőrzést végzett, melynek tapasztalatairól tájékoztatták az elnökség tagjait. A bizottság beszámolóját az OTEI elnöksége elfogadta.

Puskás Béla előadásában beszámolt a 2012. tavaszára tervezett szakmai fórum előkészítési folyamatairól. Az elnökség megegye-

zett abban, hogy a fórum legkorábban ez év áprilisában kerülhet megrendezésre, az OTEI rendezvényeként, de minden temetkezésben működő vállalkozás számára nyitottan. A tanácskozás előkészítésére az elnökség szakmai stábot jelölt ki.

Ezt követően napirendre került a kamarai törvény módosításával kapcsolatos tudnivalók ismertetése. A korábban tervezett kötelező kamarai tagság nem lépett életbe, csupán a regisztráció. Az elnökség tagjai azonban úgy látják, hogy a temetkezési szakma számára ez nem jelent megoldást, ezért temetkezési köztestület létrehozását kellene szorgalmazni.

A szakmai képzést érintő kérdésekről Jurácsik Zoltán tájékoztatta az elnökséget. A szakképzési törvény módosulása kihat a temetkezési szakmához kapcsolódó képzésre is. Várható az OKJ-számok és a FEAOR-számok megváltozása is.

Bár a temetkezési szakmához kapcsolódó vizsgakövetelmények alapvetően nem változtak, továbbra is problémát jelent a szakmai gyakorlat, alkalmasság igazolása.

Az elnökség napirenden tárgyalta a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Temetkezési Vállalat bejelentését. A tájékoztatót követően, az elnökség állásfoglalása szerint nem elfogadható, hogy a temetkezési kellékek a gyártótól közvetlenül kerüljenek kiskereskedelmi forgalomba, hiszen ha ez gyakorlattá válna, az hátrányosan érintené a temetkezési szakma egészét, mely végül az ellehetetlenítés felé vezetne.

A Nyíregyházán kialakult helyzet korrekt rendezése folyamatban van. Ugyanakkor a temetkezési szakmának egyöntetűen össze kell fognia azért, hogy hasonló eset a jövőben ne merüljön fel. Így felmerült az is, hogy a temetkezési törvény módosításának tervezetében építsék be a kellékek kiskereskedelmi forgalmának tilalmát.

Végül az elnökséget Horváth József elnök úr tájékoztatta az SzMSz módosításáról, melyekkel együtt az SzMSz elfogadásra került.

Varga József

Jogszabály-változások

Módosult cégeljárásról szóló törvény

2012. január 1-jétől az adózás rendjéről szóló törvénnyel összhangban módosult a cégeljárásról szóló törvény is, ami valószínűleg hosszabb várakozási időt eredményez a cégbejegyzési, illetve a tag- (részvényes) és vezető tisztségviselő-változással együtt járó cégeljárás során. A cégbíróági ügyintézési határidő nem változott ugyan, de a cégek bejegyzésére nyitva álló, egy munkaórás határidőt, már nem a kérelem benyújtásától, hanem az adószám megállapításáról szóló értesítéstől kell számítani. A határidő kitolódásának okát nem a cégbíróági ügyintézésben kell keresni, hanem azokban a törvényi rendelkezésekben, amelyekkel az adózás rendjéről szóló törvény kiegészült. Az új eljárási szabály értelmében az adóhatóságnak cégalapítás esetén az adószám megállapítását megelőzően, illetve bizonyos változásbejegyzési eljárások során adóregisztrációs eljárást kell lefolytatnia. Az állami adóhatóságnak – a cégbíróaságtól eltérően – nem egy munkaórja, hanem egy munkanapja van arra, hogy az adószámot megállapítsa, és a szükséges ellenőrzést lefolytassa attól az időponttól, hogy hozzá a cégbíróaság (egyéni vállalkozók esetében az arra kijelölt szerv) a megfelelő adatokat eljuttassa.

Változások a szakképzés és a szakképzési hozzájárulás elszámolásának rendszerében

A szakképzés, s így a gazdálkodóknál folyó gyakorlati képzés jogi szabályozása és finanszírozási rendszere 2012. január 1-jétől jelentős mértékben átalakul. Életbe lépett az új szakképzési (2011. évi CLXXXVII. tv.) és az új szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló törvény (2011. évi CLV. tv.), valamint az új elszámolási rendszerhez kapcsolódó szakmacsoportos normatívákat tartalmazó rendelet [280/2011. (XII. 20.) Korm. rendelet].

Az új szabályozás célja, hogy a szakképzés jobban igazodjon a gazdaság igényeihez, a jelen gazdasági helyzet adta lehetőségek figyelembevételével. A szakképzési hozzájárulás rendszerének átalakítása során a legfőbb alapelv az volt, hogy növelje a

gazdálkodók képzési hajlandóságát és azokat a vállalkozásokat támogatja, amelyek felvállalják a gyakorlati képzést. Az új törvény alapján csak a gyakorlati képzés finanszírozására fordítható a szakképzési hozzájárulás, a saját dolgozó képzésére és fejlesztésére nem.

Szakképzési hozzájárulás elszámolása

A 2011. évre vonatkozó szakképzési hozzájárulásról szóló bevallást a Nemzeti Munkaügyi Hivatal (volt NSZFI Támogatási- és Bevalláskezelési Igazgatósága) felé kellett benyújtani 2012. február 25-ig. A bevalláshoz – az elmúlt évekhez hasonlóan – csatolni kellett, a 60 napnál nem régebbi, kamarai tanúsítványmásodlatot is.

2012. január 1-jétől kezdődően a szakképzési hozzájárulás elszámolását és bevallását a NAV felé kell elkészíteni havonta. A szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló törvény (2011. évi CLV. tv.), valamint az új elszámolási rendszerhez kapcsolódó szakmacsoportos normatívákat tartalmazó rendelet [280/2011. (XII. 20.) Korm. rendelet] megtalálható kamaránk honlapján.

Járadékalapok változása

Az elmúlt években megszoktuk, hogy amikor biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony alapján járulékalapot képező jövedelmet fizetünk ki, akkor társadalombiztosítási járulékot is kell fizetnünk. Ez azonban ma már csak az egyéni járulékok vonatkozásában jelent biztos eligazodást. Hiába ismerjük a Tbj. 5. §-ában meghatározott biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyokat, 4. § k) pontja alatti, a járulékalapot képező jövedelmeket, illetve 21. §-ában meghatározott járulékalapot nem képező jövedelmeket, a 27 százalékos társadalombiztosítási járulékot felváltó szociális hozzájárulási adó (2011. évi CLVI. törvény [továbbiakban Szoc. h. tv.]) vonatkozásában új fogalmakat kell megtanulnunk: az adó alapjául szolgáló/nem szolgáló jövedelmek körét, illetve adófizetési kötelezettséget keletkeztető vagy nem keletkeztető jogviszonyokat.

A Tbj., illetve a szociális hozzájárulási adó közötti különbségek:

Az első különbség az egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyok vonatkozásában áll fenn. Az ebből származó jövedelem járulékalapot képez, illetve alapja a szociális hozzájárulási adónak. Amíg a Tbj. 5. § (1) g) pontja, illetve (2) bekezdése a biztosítási kötelezettség tekintetében feltételként írja elő havi szinten a minimálbér 30 százalékát elérő jövedelmet, addig a Szoc. h. tv. 455. § (2) h) pontja ilyen feltételt nem támaszt. Ebből következően az e körbe tartozó jogviszonyok (megbízás, egyéni vállalkozónak nem minősülő személlyel létesített vállalkozási jogviszony, bedolgozó, választott tisztségviselő) esetében – a biztosítási kötelezettségtől függetlenül – mindig meg kell fizetni a 27 százalékos szociális hozzájárulási adót. (Tehát nem EHO-t.) A biztosítási kötelezettség fennállásának „csak” a bejelentés, illetve az egyéni járulék fizetése szempontjából van jelentősége.

A Tbj. szerint biztosított az álláskeresősi támogatásban részesülő személy. Ebből nyugdíjjárulék kerül levonásra, viszont a foglalkoztató (az ellátást folyósító szerv) nem alanya szociális hozzájárulási adónak. A Tbj. szerint nem minősül járulékalapot képező jövedelemnek a jövedelmet pótló kártérítés (keresetpótló járadék). Ezt hiába keressük a kivételek a szociális hozzájárulási adónál, azaz a 27 százalék adót meg kell fizetni utána.

A további járulékalapot nem képező jövedelmek (jogok felhasználásának az ellenértéke, kamat, illetve társadalombiztosítási ellátások) az adó alól is mentességet élveznek. [Szoc. h. tv. 455. § (4) bekezdés] Az adómentes juttatások köre [Szoc. h. tv. 455. § (4) bekezdés] lényegesen bővebb, mint a járulékalapot nem képező jövedelmeké, ugyanis e címszó alá kerültek azok a juttatások is, amelyekben a Tbj. szerint nem biztosított (Tbj. 11., illetve 13. §) személy részesül. Ugyancsak mentes a szociális hozzájárulási adó alól az ingatlan bérbeadásból származó jövedelem.

Forrás: Kalkulátor

(<http://www.kalkulator.hu/>)

Összeállította: Puskás Béla

Temetkezési fórum Siófokon

Régen várt párbeszéd valósult meg a 2012. március 30-án, Siófokon megrendezésre került temetkezési fórummal.

A tanácskozás tematikáját a temetkezési szakmát is érintő gazdasági, törvényi változások a megújuló irányvonalak adták. A fórumot Horváth József, az OTEI elnöke nyitotta meg és vezette le, tárgyiágos hozzászólásaival is segítve az előadók tartalmas és hasznos információkkal teli mondanivalóját.

Elsőként, dr. Rétvári Bence parlamenti államtitkár tartott beszámolót a közigazgatás átalakuló rendszeréről. Az ismertetett változások valamennyiünket érintenek, mind magánszemélyként, mind vállalkozóként.

A közszolgálatban dolgozók részére szóló átszervezés, a közigazgatás, az önkormányzati rendszer átalakítása, az „erős állam” jegyében történik. Szükségessé vált, hogy a jogszabályok, törvények, rendeletek végrehajtása egységes legyen, és ellenőrizhetővé váljon. Ezt a korábbi rendszer nem tudta tökéletesen végrehajtani, gyakorlatban többféle értelmezésben, gyakran tévesen alkalmazták a kiadott jogszabályokat, vagy csak több éves késéssel ültették át a helyi rendelet szintjére.

A cél a jelenlegi átszervezéssel, hogy a jelenlegi 3200 önkormányzat megmaradjon, szuverenitását megőrizze a településfejlesztésben. A helyi szabályozás rendszere megmarad, e tekintetben nem lesz összevonás.

Az átszervezés több szakaszos bevezetési folyamattal valósul meg.

Az első szakasz már lezajlott, 2010. szeptember 1-jén az önkormányzatok törvényességi felügyelete visszaállt a közigazgatási hivatalok visszaállításával.

A második lépésben, 2011. január 1-jétől, a közigazgatási hivatalhoz 14 másik lett hozzácsatolva. Ezzel létrejöhett a

gyorsabb ügyintézés, engedélyeztetést, hozzájárulások igazolások kiadását megkönnyítő kormányhivatal, mely a feladatok integrációjából adódóan, tényleges partnere, segítője lehet a vállalkozásoknak is. A kormányhivatalok megyei szinten működnek, vezetőjük a kormány megbízott, kinek felelőssége politikai felelősség is, feladata a kormány politikájának megvalósítása.

A harmadik szakasz, idén január 1-jétől lépett életbe, miszerint a megyei intézményfenntartó központok átvették a megyei önkormányzatoktól, az általuk fenntartott közintézményeket, oktatási, egészségügyi intézményeket, és a továbbiakban ők látják el az intézmény-fenntartási feladatokat.

A negyedik, és egyben befejező szakasz 2013. január 1-jére tervezett megvalósítással, a járások kialakítása. 168 járás létrehozásával szeretnénk megvalósítani települési szinten is azt, ami megyei szinten már megvalósult. A járások átvennék az önkormányzati feladatok egy részét, megkönnyítve az állampolgárok ügyintézési feladatait számos ponton.

A közigazgatás rendszerének átszervezéséről tartott előadást követően a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara megújulá-

sáról tartott tájékoztatót dr. Vándor Béla, vezető jogtanácsos.

Törekvéseik szerint felülvizsgálják a jelenlegi kamarai rendszert és megreformálják azt oly módon, hogy a vállalkozások számára valós segítséget nyújthasson. A cél az, hogy ily módon a magyarországi kamarai rendszer közelítsen a fejlettebb európai rendszerekhez, és végső soron bevezetésre kerüljön a kötelező kamarai tagság a vállalkozások részére.

A vállalkozások egy része ettől még tartózkodik, miközben azokban az országokban ahol ez már a gyakorlat részévé vált, a tagság látható eredményeket produkál a tagok számára.

Az elmúlt esztendő során kamarai törvénymódosításra került sor, melynek hatályba lépése, 2012. január 1-jétől, pénzügyi törvénycsomag keretében valósulhatott meg.

A módosítás az alábbi lényeges tényezőket tartalmazza:

- vállalkozások kötelező kamarai nyilvántartása,
- évi 5000 Ft kamarai hozzájárulás megfizetése,
- kamara által nyújtandó térítésmentes szolgáltatások.

Ez év június 1-jétől a vállalkozások kamarai nyilvántartása bárki számára elérhetővé válik elektronikus úton. Számos kritika illetve a nyilvántartás kötelezővé tételét, mégis úgy látjuk, hogy hosszú távon mindez segíteni fogja a vállalkozásokat abban, hogy üzleti partnereikről informálódjanak, és megkönnyíti az egymás közötti munkát.

Az 5000 Ft-os díj fizetését nem érte kritika, nem jelentett számottevő terhelést a vállalkozások számára.

Az ingyenes szolgáltatások kialakítása folyamatban van, jelenthet pályázatfigyelést, segítséget adhat hitelhezjutási kérdésekben, pénzügyi-gazdasági kérdésekben. Mindezt szintén elérhetővé tennék elektronikus úton, a kamarák honlapjain.

Merőben más témában, a megújulás kérdését azonban némiképp átemelve tartotta meg előadását Horváth Lajos

főtanácsos, a hőskultuszról és a hadisírgondozás jelenlegi helyzetéről.

A megújulásnak két sarokpontja van, egyrészt itt is megjelenik a törvényi háttér, másrészt a már meglévő nemzetközi szerződések betartása és továbbiak kötése ezen a területen.

A hőskultusz, minden nemzet saját önépítésének alapvető eleme. Az a ka-

ról, hogy az eltemetett honvédekről nyilvántartást kell vezetni, nem nyugodhatnak jeltelen tömegsírokban. Az I. világháborúban, már milliós nagyságrendű volt a halottak száma. Már ekkor törvény született arról, hogy valamennyi település köteles emléket állítani azoknak a hősi halottainak, akik életüket áldozták a hazáért. Ezek az emlékek ma is megtalálhatóak,

tona, ki ha kell, életét áldozza a hazájáért, a bajtársaiért, olyan értéket jelenít meg, mely méltó arra, hogy a társadalom példaként tekintsen rá. A magyar történelem számos háború során kitermelte hősi halottait. A hőskultusz régi időkre nyúlik vissza, de az 1711 előtti időszak már a régészeti kutatásoké. A hadisírgondozás 1848 után kezdődött meg, amikor Kossuth rendeletben határozott ar-

felújításuk folyamatos. A hadisírgondozási tevékenység 1945 után megszűnt, és sokáig szünetelt. A rendszerváltás hozta el itt is a változás szelét. A Honvéd Hadisírgondozó Iroda megkezdte működését, korábban a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum felügyelete alatt, ma már a Honvédelmi Minisztérium égisze alatt. Alapfeladata, hogy felügyelje, gondozza a más nemzetek magyarországi hadisírait, valamint a saját nemzetünk hadisírait bárhol is legyenek a világban.

A tanácskozás további két előadója, Gelencsér Attila országgyűlési képviselő, a Somogy Megyei Közgyűlés elnöke, és Prutkay János, a BM főmunkatársa a temetkezési törvény módosításáról, jelenlegi helyzetéről tartottak tájékoztatást.

A temetkezési törvény változtatása, a törvény módosítás a szakma kezdeményezése, s mint ilyen, alulról jövő kezdeményezés. A tervezet folyamatos egyeztetés alatt áll, a konzultációk megkezdődtek, és folyamatos a véleményeztetés is az illetékes tárcákkal.

A változtatás igénye azért merült fel, mert a meglévő törvények már nem felelnek meg a mai társadalmi és kegyeleti elvárásoknak.

A törvény módosítás sarkalatos pontja az urnák hazaviteléhez kötődik. Sajnos, a mai gyakorlat azt mutatja, hogy ennek oka a legtöbb esetben az eltemetettők szociális helyzetére vezethető vissza, nem pedig lelki okokra, meggyőződésbeli szándéokra. Az így kialakult helyzet követhetlenné teszi a hamvak sorsát, és ez kegyeleti szempontból sem elfogadható. Erre a problémára mindenképpen eredményes megoldást kell találni az új törvényi szabályozásnak úgy, hogy a továbbiakban se korlátozza azokat, akik

meggyőződésből, illetve végakaratnak megfelelően viszik haza szeretettük hamvait. A törvény újra szabályozná a ravatalozás kérdéskörét is, hiszen felmerült az igény a hamvasztóüzemekben, hospice házakban történő ravatalozás törvényileg engedélyezett megteremtésére is. Az új törvény kitérne a temetkezési vállalkozásokban bejelentett alkalmazottak számára is. E tekintetben konszenzusra kell jutnia a szakma résztvevőinek.

A törvényjavaslat várhatóan ősszel kerülhet a parlament elé, önálló képviselői indítványként előterjesztve.

Gelencsér Attila ismertetője után Prutkay János némiképp részletezve is elővezette a módosítás tartalmi elemeit, kitérve a beterjesztett javaslatok véleményezésére is, melyek a tárcaközi egyeztetések során alakultak ki.

Mindenképpen kívánatos az új szabályozás mellett, az ellenőrzés megvalósítása is. A járárok kialakításával remélhetőleg a temetkezéssel kapcsolatos ellenőrzési feladatok ellátása is hatékonyabbá válhat.

A temetkezési vállalkozásokat is érintő áfaváltozással, és az adózás rendjével kapcsolatos változásokról, valamint a járulékfizetésről Soós-Sándor Tünde adószakértő tartott előadást.

Az áfa mértéke 2012. január 1-jétől 27%-ra változott. Ennek kapcsán fontos figyelembe venni, hogy az áthúzódo teljesítésű számlák esetében a számviteli teljesítést kell alapul venni. Ha a teljesítés mindkét évet érinti, arányosítani szükséges.

Közlekedési eszközök áfájának levonhatóságával kapcsolatos változás, hogy a bérelt gépkocsik áfája ezután már levonható.

Fontos a vállalkozásoknak szem előtt tartania, hogy szigorodtak a bejelentési, ellenőrzési szabályok is, és a mulasztási bírságok oly mértékben növekedtek, hogy kiszabásuk ellehetetlenítheti a vállalkozások működését. Előtérbe került, a bejelentési, bevallási kötelezettség, a számla befogadóként való viselkedés ellenőrzése, a gazdasági események valóságának vizsgálata pedig új szempontként került be az ellenőrzési szempontok közé. A mulasztási bírság összege kb. kétszerese a tavalyinak.

Újként jelentkezik az adóregisztrációs eljárás, mely arra szolgál, hogy kiszűrje a nem valós működésű cégeket. Járulékfizetéssel kapcsolatos változásokról, lényeges elem, hogy azok a társaságok, ahol az ügyvezetőnek egyéb jogviszonya nem volt, és a társasági szerződést nem módosították

még tavaly, ott az ügyvezető társas vállalkozó lett, és a továbbiakban ennek megfelelő a járulékfizetési kötelezettsége is. Társasági szerződés módosításával, lehetőség van munkaviszonnyá módosítani az ügyvezetést.

Az előírt bérkompenzáció általánosságban 5% költségnövekedést eredményezett a társaságoknál. Sok esetben munkaidő-csökkentéssel oldották meg, hogy a bérkompenzációt mindenkinek meg lehessen adni.

A konferencia előadás-sorozatát Dunai Ferencné, a Somogy Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ vezetője zárta, aki a foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatásokról, képzési lehetőségekről, valamint a munkahelymegőrzéssel kapcsolatos információkról beszélt az érdeklődőknek.

A támogatási lehetőségek és irányvonalak megyénként eltérőek lehetnek, ezért cél-

szerű a helyi kirendeltségeknél érdeklődni a lehetőségekről. A szakképzettséggel rendelkező pályakezdekők foglalkoztatásához támogatás igényelhető a munkaügyi központtól. Az igény jelzése fontos lehet a munkaügyi központ felé, képzések esetén is. A képzés költségeit a munkaügyi központ támogatja, majd a munkába helyezést is. A gyakorlati képzés, már kihelyezve történhet meg az adott munkahelyen.

Országos támogatási program keretében 6 célcsoport támogatott kiemelten. Az alacsony végzettségűek, a pályakezdekők, az 50 év felettiek, a tartósan munkanélküliek, a gyesről, gyedről visszatérők, valamint a börtönből szabadultak munkába helyezése. Támogatás segíti a megváltozott munkaképességűek munkahelyhez jutását is.

A munkahelymegőrzéssel kapcsolatos a kormányzat részéről kinyilvánított cél-

kitűzés, mely szerint a meglévő munkahelyek megőrzését támogatni kell. A központi munkahelymegőrző program célja, hogy segítse a vállalkozásokat a meglévő munkaerő megtartásában, és mindehhez támogatást nyújtson.

Zárszóként elhangzott annak fontossága, hogy a munkáltatók részéről is növekedjen az együttműködési készség a munkaügyi központok irányába, hiszen a munkaerőigényeknek csak nagyjából 30%-a jelenik meg a munkaügyi központokban, miközben a kölcsönös együttműködés mindkét fél számára előnyösebb lehetne.

A konferencia előadásai számtalan kérdést vetettek fel a hallgatóságban, melyek megbeszélésére, egy nyílt fórum keretében került sor, az előadások befejeztével.

Varga József

Interjúk a temetkezési fórumon

Az előadások kapcsán néhány kérdés merült fel bennünk, melyről előadóinkat megkérdeztük, illetve kíváncsiak voltunk, miként vélekednek szakmánkról.

Dr. Rétvári Bence – parlamenti államtitkár

Mely időpontokhoz köthető a közigazgatási rendszer reformja?

Az átszervezés 4 időponthoz köthető, melyből 3 már megvalósult.

2010. szeptember 1., a közigazgatási hivatalok visszaállítása, 2011. január 1-jétől a közigazgatási hivatalhoz, 14 másik hivatal lett csatolva, létrejöttek a kormányhivatalok, az idei év január 1-jétől megkezdődött a megyei intézményfenntartó központok tevékenysége. A negyedik, egyben befejező szakasz 2013. január 1-jétől a járások kialakítása lesz.

Megkönnyítheti-e a magánszemélyek, illetve a vállalkozások életét a közigazgatás átszervezése?

Mindenképpen, hiszen éves szinten 14-16 millió engedélykérést, igényt terjesztenek elő közigazgatási, illetve bírósági eljárásokban. Az átalakítással a bürokrácia csökkentése, bizonyos engedélyek megszerzésének megkönnyítése, leegyszerűsítése a célunk.

Hogyan érhető mindez el az emberek számára?

A kormányablakokon keresztül, az országban 29 helyen, 60-nál több ügy in-

tézhető, de lehetőség van az elektronikus ügyintézésre is. Tendencia, hogy vidéken az emberek szívesebben választják az ügyintézés személyes formáját, míg Budapesten az elektronikus ügyintézés a jellemzőbb.

Mi az Ön személyes meglátása a szakmánkat érintő, több esetben pejoratív megítélésről?

Véleményem szerint a szakma képviselőinek a feladata, hogy olyan szabályozást hívjon életre, olyan jogszabály-módosítást terjesszen elő, amely megszüri azokat, akik rontják a szakma hitelét.

Hova fordulhatunk abban az esetben, ha azt tapasztaljuk, hogy valamely önkormányzat vagy jegyző törvényt sértő jogalkalmazást követ el, vagy törvényt sértő magatartásra nem reagál?

Mindenképpen jelezni kell a problémát a kormányhivatal felé, és ha szükséges felvenni a kapcsolatot személyesen is a kormány megbízottal, aki „kulcsembert” lehet a kialakult helyzet megoldásában. A kormányhivatal jogosult a jogpótlásra, a törvényesség visszaállítására.

Dr. Vándor Béla – vezető jogtanácsos

A kamarai regisztráció 60 napos határideje lejárt. Milyen számban regisztráltak a vállalkozások?

A határidő lejártáig 480 ezer egyéni és társas vállalkozás kamarai regisztrációja történt meg.

Mi a következménye, ha valaki március 31-ig nem fizette be az 5000 Ft-os kamarai hozzájárulási díjat?

Mint behajtható köztartozás, átkerül az adóhivatal kompetenciájába. Problémát vet fel azonban az, hogy a jelenlegi szabályozás szerint, a NAV 10 000 Ft alatti köztartozást nem hajt be, ezért csak nagyjából 3 év múlva lehet ezt a köztartozást behajtani.

Milyen előnyei lehetnek a kamarai tagságnak?

A tagok ingyenes és kedvezményes szolgáltatásokhoz juthatnak hozzá. Emellett, ha egy szakmán belül minél több vállalkozás válik a kamara tagjává, jelzi, hogy az adott szakmának fontos a kamarai tagság. Ebben az esetben az adott szakma számára a Kereskedelmi és Iparkamara tudja biztosítani lobbij erejét azokban a kérdésekben, melyeket fontosnak tart a szakma saját megújulása, vagy piacképességének növelése szempontjából.

Ön szerint van-e esélye egy a temetkezési szakmát érintő kamara létrejöttének?

Jelenleg Magyarországon 15 fajta szakmai kamara működik. Ez már így is sok. A kormányzati álláspont szerint a szakmai kamarák számának további növelése nem kívánatos, sokkal inkább a meglévő kamarai rendszer fejlesztése, erős gazdasági kamara létrehozása a cél, melyen belül az egyes szakmák megtalálják az érvényesülési lehetőséget.

Végezetül, mi a személyes tapasztalata, megítélése a temetkezési szakmáról?

Mint jogász, és korábban fogyasztóvédelmi területen is dolgozó, tudom, hogy vannak, akik visszaélnék a kegyeleti eljárás során kialakult helyzettel, és nem megfelelő módon járnak el a hozzájuk forduló családokkal. Véleményem szerint jogos elvárás az, hogy piactisztítás valósuljon meg ezen a területen is, és hatékony ellenőrzésre lenne szükség ahhoz, hogy megszünjön mindazok, akik nem megfelelő feltételekkel végzik a temetkezési tevékenységet.

Horváth Lajos – főtanácsos

Meddig nyúlik vissza magyarországi hős kultusz?

1711 a fordulópont, innentől kezdve nem a régészet tárgykörébe tartoznak a hadisírok. De még több mint száz évvel ezután, valójában 1848-tól állnak rendelkezésünkre olyan regisztrált adatok, melyek alapján, nyomon tudjuk követni a halottakat. De tulajdonképpen a hős kultusz egész történelmünket átítatja.

Mikor, és milyen céllal jött létre a Hadisír gondozó Iroda?

2010-re tehető a megújulás és a mai formában történő működés. Innentől számítva, a Honvédelmi Minisztérium kabinetfőnökségébe került át és jelenleg Hadisírgondozó Osztályként működik, azzal a céllal, hogy minden

magyar katonának, bárhol is hunyt el, és minden Magyarországon elhunyt bármely nemzetiségű katonának a sírjával törődnie kell.

Ha valaki megkeresést kér önkéntől, tudják-e teljesíteni?

Alapfeladatunk, mondhatom úgy is, hogy a napi feladataink része, hogy ilyen jellegű megkereséseknek eleget tegyünk. Ez sok esetben kivitelezhető, de sajnos arra is van példa, hogy kutatómunkánk kudarcba fullad, hiszen számos nyilvántartás megsemmisült, legfőképp a 60-as években.

Milyen a kapcsolatuk a temetkezési szakmával?

Köszönet illeti a temetkezési szakmát, akiktől munkánk során nagyon sok támogatást kaptunk, és jellemzően napi kontaktusban állunk.

Gelencsér Attila – országgyűlési képviselő, a Somogy Megyei Közgylés elnöke

Ismét jogszabályváltozás előtt állunk. A 2005-ös változtatások után ismét módosításra kerül a temetkezési törvény. Kormányzati szinten látnak-e szükségességet a változtatásra?

A temetkezési törvény módosítása most a szakma kezdeményezésére jön létre, de a kormány ars poeticája szerint, ami az embereket segíti, életüket jobbá teszi, adott esetben olcsóbb megoldást nyújt mindenképpen támogatandó.

A temetkezési szolgáltatók áldozatos munkájának köszönhetően egyre inkább közelítünk a fejlettebb európai viszonylatokhoz, de számos probléma is felszínre került, részint a szabályozatlanság miatt, részint mert idejét múlt. A legnagyobb problémát abban látom, hogy a szakmán belül nincs bizonyos kérdésekben egyetértés, mert nem egyeznek az érdekek.

Mi a módja, hogy minél gördülékenyebben átmenjen a módosítás?

A törvénymódosítás előterjesztését hosszas előkészítési folyamat előzi meg, mely már a tavalyi évben elkezdődött. Így, amikor várhatóan ősszel, egyéni képviselői indítvány keretében előterjesztésre kerül a javaslat, már a kormány támogatottságát is élvezzi.

Mik azok a lényeges pontok, amiben szükséges a törvénymódosítás?

Túlságosan liberálisnak bizonyul a jelenlegi szabályozás az urnák hazavételét illetően. Ez mindenképpen megfelelő szabályozásra szorul, szükségesnek látom megfelelő regisztráció bevezetését is.

Fontos a megfelelő ellenőrzési gyakorlat bevezetése is, ezért is fontos a kormányhivatalok, illetve jövő évtől a járáások működése, melyeknek fontos küldetése lehet az ellenőrzési feladatok megvalósítása.

Mi a véleménye a temetkezési szakmát érintő, gyakran pejoratív megítéléséről?

A média sokkal negatívabb képet fest, mint amilyen a valóság. Az új jogi szabályozás arról is szól, hogy a média ezen a területen ne tudjon tevékenykedni. Úgy gondolom, hogy az utóbbi időben látható fejlődés következett be, komoly szakmai háttérrel rendelkező cégek működnek az országban, és az új jogi szabályozással ez még kézzelfoghatóbbá válik.

Prutkay János – tanácsos

Milyen előkészítési folyamat előzi meg a temetkezési törvény módosítását?

A módosítást a szakma képviselői kezdeményezték, a tárcák szerepe véleményező szerep. Feladatunk olyan kompromisszumok keresése, melyek a szakmának is megfelelő megoldásokat nyújtanak, és számunkra is megnyugtató megoldást adnak.

A MATESZ és az OTEI a két nagy szakmai szervezet, akik a módosító javaslatokat megteszik. Mennyire tudják egységesíteni az elképzeléseket?

A tárca részéről célszerűnek látnánk, ha a két országos szakmai szervezet egy kompromisszumos, egyeztetett álláspontot képviselne. Ez meggyorsítaná a jogalkotást.

Mennyire jellemző a közelítés a szakmai szervezetek között?

Úgy látom, hogy a szakmai jellegű szabályozásnál jellemző az összhang, hiszen azonos problémákkal találkozunk, de a vállalkozás alapítására, folytatására vonatkozó feltételek esetében az érdekek nem azonosak, itt egyelőre nincs közelítés.

Varga József

Kötelező kamarai regisztráció

Az Országgyűlés 2011. november 21-én fogadta el az egyes adótörvények és az azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló törvényjavaslatot, amely tartalmazza a gazdasági kamarákról szóló 1999. évi CXXI. törvény módosítását. A kamarai törvény módosítása a hatályos kamarai törvényhez képest három lényeges változást tartalmaz, melyek 2012. január 1-jétől léptek életbe.

1. Gazdálkodó szervezetek kamarai nyilvántartása

A létrejövő egyéni és társas vállalkozások a bejegyzésüket követő öt napon belül, a már működő vállalkozások, pedig a hatálybalépést követő 60 napon belül kötelesek a székhely szerinti területi kereskedelmi és iparkamaránál a nyilvántartásba vételüket kezdeményezni. Nem kell bejelentkeznie a kamarába a mezőgazdasági tevékenységet főtevékenységként végző szervezeteknek és az őstermelőknek. Ezeket a vállalkozásokat várhatóan az agrárkamara fogja nyilvántartani, azonban az agrárkamara egyelőre kötelező nyilvántartást nem vezet. A bejelentkezéshez szükséges adatlapot elektronikusan és papíron is be lehet nyújtani, cégszerű aláírással ellátva. Mellékelni kell a kötelező kamarai hozzájárulás befizetését igazoló bizonylatot is. A kötelező regisztrációt a kamarák is ellenőrzik, az egyéni és társas vállalkozások közhiteles nyilvántartásaiból kiindulva hivatalból is intézkedhetnek, ezekhez a nyilvántartásokhoz hozzáférési jogot biztosít a törvénymódosítás. Amennyiben a területi gazdasági kamara azt állapítja meg, hogy a gazdálkodó szervezet nem szerepel a kamarai nyilvántartásban, felszólítja, hogy e kötelezettségének öt munkanapon belül tegyen eleget. Ha a felszólítás eredménytelen marad, a területileg illetékes kamara hivatalból regisztrálja a vállalkozást, és intézkedik a kamarai hozzájárulás behajtásáról. Ez a sors várhat a 2012. január 1-jén

már működő vállalkozásokra, ha önként nem regisztrálnak a főtevékenységük szerint területileg illetékes gazdasági kamaránál. A kamarai nyilvántartásban szereplő adatok nyilvánosak lesznek. Az elektronikus regisztrációra, a nyilvántartás vezetésére vonatkozó részletes szabályokat az országos gazdasági kamara alapszabálya állapítja majd meg. A kamarák a törvény szerint 2012. június 1-jétől kötelesek biztosítani a nyilvántartásban szereplő adatok nyilvánosságát.

2. Kamarai hozzájárulás

A törvény rendelkezik arról, hogy a vállalkozásoknak a kamarai közfeladatok ellátásához történő hozzájárulásként, évente 5000 Ft kamarai hozzájárulást kell fizetni. A kamarai hozzájárulást a nyilvántartásba vételkor, illetve azt követően a tárgyév március 31-ig kell megfizetni. A kamara tagja a befizetett kamarai hozzájárulás összegét a tagdíjból levonhatja. A meg nem fizetett kamarai hozzájárulás köztartozásnak minősül, és azt az állami adóhatóság adók módjára hajtja be. A hozzájárulás 10–90 százalékos arányban fog megoszlani az országos és területi kamarák között.

3. Kamarai szolgáltatások

A kamarai nyilvántartásba bejegyzett gazdálkodó szervezetek jogosultak a törvényben

ben felsorolt kamarai alapszolgáltatások térítésmentes igénybevételére:

- gazdasági, pénzügyi, adózási, hitelhez jutási tanácsadás,
- üzleti partnerkeresés,
- pályázatfigyelés.

Az évi ötezer forintért naprakészebb adatbázist és szolgáltatásokat, például üzleti, pályázati tanácsadást kaphatnak a cégek. A változás nem egyenlő a kötelező kamarai tagsággal, amelyet a kormány szinte biztosan nem tud már megvalósítani idén. Az eltérő agrár- és ipari-kereskedelmi érdekek akadályozták meg a kormánydöntést. A kötelező kamarai tagság és a regisztráció között az az egyik lényegi különbség, hogy míg előbbi esetében minden cég tulajdonosa választható lenne tisztségekre, a regisztráció nem bolygatja meg a mostani rendszert, amelyben minden cég választhat, de csak a kamarai tagok indulhatnak a pozíciókra. Sajtóinformációk szerint azonban a kormány nem mondott le az új kamarai rendszerről, de egyelőre a módosított, régi kamarai felállás marad. A körülbelül 500 ezer vállalkozás 2,5 milliárd forint hozzájárulást fog fizetni évente regisztrációs díjként.

Puskás Béla

*Magyarország hamvasztási kellékek gyártója
és forgalmazója*

JÁGER URNA

Válassza a minőséget!

2377 Örkény, Vörösmarty u. 54.

Tel./fax: 29-311-372

06-30/250-1874

www.jagerurna.hu

e-mail: jagerf@monornet.hu

Urna hazavitele

Az 1980-as évek végén a 90-es évek elején fogalmazódott meg a temetkezést felügyelő minisztériumban az a gondolat, hogy az elhunytak hamvai a temetőken, temetkezési emlékhelyeken túl magán ingatlanokon is elhelyezhetőek legyenek.

A törvényi háttér megteremtése után vált lehetővé a magáningatlanon – erre a célra kialakított helyen –, a szolgáltatóktól átvett urna elhelyezése.

Amíg a temetőken, temetkezési emlékhelyeken, a temetést és urnaelhelyezést szigorú szabályok határozzák meg – melynek betartását a hatóságok ellenőrizték –, addig a magáningatlanokon kialakított temetési (urnaelhelyezés) helyek kialakítását senki sem ellenőrizte. Így nem lehetett tudni, hogy az a hely, ahol a hazavitt urnát elhelyezték, méltó-e az elhunyt emlékéhez.

Az vitathatatlan, hogy jó szándék vezette a jogszabályalkotókat akkor, amikor megteremtették a lehetőségét annak, hogy az elhunyt emlékét családi közösségbe ápolják. Több mint két évtized távlatából már látszik, hogy az eredeti szándék nagymértékben sérült.

Ma már nemcsak kegyeleti okokból viszik haza az urnákat, hanem túlnyomó részben szociális okokból is.

Míg a temetőken, temetkezési emlékhelyeken, szigorú naprakész, az eseményeket dokumentáló nyilvántartásokat kell vezetni, addig az elvitt urnák esetében ez nem szükséges.

A hazavitt urnák számának növekedése azon túl, hogy a temetőfenntartóknak egyre nagyobb mértékű temetőfenntartási bevételekiesést jelent, idegen a hazai kegyeleti kultúránktól.

Azok a rendelkezők, akik hazaviszik az urnát megakadályozzák, hogy a többi családtag, rokonság, barátok, közösségek tisztelettel és kegyelettel adózzanak az elhunyt emlékének. Az otthoni elhelyezés következtében nincs olyan emlékhely az elhunytak,

ahol mások is leróhatnák kegyeletüket. Így az elhunytak emléke is hamar veszendőbe merül.

Az urnahazavitel egy másik nem kívánatos következménye, hogy az elhunyt személy maradványai családi veszekedések, harag, sokszor a gyűlölet martalékává válik. Az elvitt urnák sok családtag kegyeleti jogát sértik, ugyanakkor a szeretett hozzátartozó maradványainak állandó látványa sokakban pszichés betegséget is okoz. Megszakad a gyászfeldolgozás folyamata. Tömegesen termelődnek ki lelki beteg, beilleszkedési zavarokkal küszködő személyiségek. Különösen azok közül az emberek közül, akik érzik és tudják, hogy szeretteik hamvainak helye az elhunyt közösségében, a temetőben van. Mi, temetkezési vállalkozók egyre több ilyen tanácstalan, elkeseredett, tehetetlen, szomorú emberrel találkozunk. Az urnahazavitel idegen a temetkezési kultúránkban.

A vitás helyzetek csak jogilag rendezhetőek. Az egyik megyeszékhely temetőjében egy sírba behelyezett urnát a sírhely érvényességi idejének lejártát követően a család egyik tagja úgy vitte haza otthonába, hogy a család többi tagját arról nem értesítette. Ezek a családtagok évekig úgy jártak ki szeretettük sírjához, hogy nem tudták, hogy édesapjuk nincs a sírba.

Amikor tudomást szereztek erről, kérték a család azon tagját, aki az urnát elvitte, hogy az eredeti állapotot állítsa vissza. Mire ő erre nem volt hajlandó, bírósághoz fordult. Több éves pereskedés után a bíróság elrendelte az eredeti állapot visszaállítását és több százezer forint nem vagyoni kártérítést is megítélt.

Idézet a bírósági ítéletből:

A felperesek keresete az alábbiak szerint túlnyomó részben alapos.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése alapján „a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, e jogok a törvény védelme alatt állnak”.

A Ptk. 85. § (3) bekezdése alapján „meghalt személy emlékének megsértése miatt bírósághoz fordulhat a hozzátartozó, továbbá az a személy, akit az elhunyt végrendeleti jogtatásban részesített”.

A Ptk. 84. § (1) bekezdése alapján „akit személyhez fűződő jogában megsértenek, az eset körülményeihez képest a következő polgári jogi igényeket támaszthatja:

- a) követelheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását,
- d) követelheti a sérelmes helyzet megszüntetését,
- e) kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint”.

A Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján „aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.”

A Ptk. 355. § (1) bekezdése alapján „a kártért felelős személy köteles az eredeti állapotot helyreállítani, ha pedig az nem lehetséges vagy a károsult azt alapos okból nem kívánja, köteles a károsult vagyoni és nem vagyoni kárát megtéríteni”.

A Ptk. 355. § (4) bekezdése alapján „a kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amelyet a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges”.

A temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. tv. 1. § (1) bekezdése alapján „a tisztességes és méltó temetés, valamint a halottak nyughelye előtt a tiszteletadás joga mindenkit megillet”.

A tv. 1. § (2) bekezdése alapján „a végső nyughely megválasztásában és a temetés lebonyolításában az abban közreműködők és az eltemetettők az elhunyt életében tett rendelkezéseire figyelemmel kötelesek együttműködni”.

A tv. 21. § (1) bekezdése alapján „**az elhunytat temetőben vagy temetkezési emlékhelyen létesített temetési helyen kell eltemetni.** Hamvasztásos temetés esetén a hamvak urnában helyezhetők el, illetőleg szétszórhatók”.

A tv. 21. § (2) bekezdése alapján „**a hamvakat tartalmazó urnát az eltemetésre köteles személynek kérdésére ki kell adni**”.

A 22. § (1) bekezdése alapján „**a temetési hely felett** – nemzeti sírkertbe tartozó temetési hely kivételével – **az rendelkezik, aki megváltotta**”.

A 22. § (2) bekezdése alapján „**a rendelkezési jog gyakorlása** a temetési helyre helyezhető személyek körének meghatározására, síremlék, sírjel állítására és mindezek gondozására terjed ki”.

A 22. § (3) bekezdése alapján „**a temetési hely újraváltásában elsőbbséget élvez az eltemettető, halála esetén pedig a törvényes öröklés rendje szerint soron következő közeli hozzátartozója**”.

A 145/1999. (X. 1.) Kormányrendelet 18. § (1) bekezdés a) pontja alapján „**a temetési hely feletti rendelkezési jog időtartama nem lehet kevesebb, mint koporsós betemetés, illetve rátemetés napjától számított 25 év.**”

A Korm. r. 18. § (5) bekezdése alapján „**megszűnik a rendelkezési jog gyakorlása, ha a használati idő meghosszabbítás hiányában lejár, illetve ha a temetési hely megszűnik.**”

A Korm.r. 20. § (2) bekezdése alapján „**a lejárt használati idejű temetési helyek kiürítéséről a temető tulajdonosa (üzemeltetője) gondoskodik.**”

A Korm.r. 20. § (4) bekezdése alapján „**a lejárt használati idejű temetési helyen lévő holttestmaradványokat az elhunyt hozzátartozója máshol el kívánja temetni, erről a kiürítésre megjelölt időpontig kell gondoskodnia. Ennek hiányában a holttestmaradványokat a kiürítésre megjelölt időpontot követő 6 hónap elteltével közös sírhelyben kell elhelyezni, illetve a hamvak az arra kijelölt helyen szét-szórhatók.**”

A BH 1990/375. számú eseti döntésben a Legfelsőbb Bíróság iránymutatása szerint „**több jogosult esetén a kegyeleti jogosultság önálló gyakorlásának meg kell felelnie a társadalmi rendeltetésének**”.

Az EBH 2002/626. számú eseti döntésben a Legfelsőbb Bíróság kifejtette, hogy

„**a kegyeleti jog gyakorlásának jogellenes korlátozása nem vagyoni kártérítést alapoz meg**”.

A Debreceni Ítéltábla Pf. II. 20. 089/2009/4. számú eseti döntésében úgy foglalt állást, hogy „**a kegyeleti jog az elhunyt személy emlékét tovább őrző, annak megóvásáról gondoskodó személyeket illeti meg, a közeli hozzátartozók a kegyeleti jogukat csak egymás jogainak tiszteletben tartásával, egymással együttműködésre törekedve gyakorolhatják**”.

A Ptk. 85. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezések a meghalt személy emlékének megóvásáról gondoskodnak a hozzátartozók, illetve a végrendeleti juttatásban részesítettek kegyeleti jogának védelme útján. A kegyeleti jog tágabb értelemben mindenkit megillet akinek emlékében az elhunyt él. Bizonyos jogosítványok gyakorlására azonban csak a Ptk. 685. § b) pontjában felsorolt hozzátartozók – végrendeleti juttatásban részesítettek (örökös, hagyományos), illetve meghatározott feltételek mellett az ügyész – jogosultak. A kegyeleti jog nem az elhunyt személyt, hanem az elhunyt személy emlékét tovább őrző, az emlék megóvásáról gondoskodó személyeket illeti meg, és ezek közül azokat, akik a kegyeleti joguk megsértése miatt perindításra jogosultak. A kegyeleti jog tehát nem az elhalt és az ő emlékét őrző ápoló túlélők, hanem az utóbbi személyek és a jogsértő közötti jogviszonyban értelmezendő.

A Legfelsőbb Bíróság a BH 1990/375. számú jogesetében kifejtette, hogy a kegyeleti jogosultaknak ez a joga olyan sajátos közös jog, amely csak közösen, együttesen gyakorolható, bár ezt törvény nem írja elő, ezért a kegyeleti jogosultságot bármelyik jogosult önállóan gyakorolhatja ugyan, de a jog gyakorlásának meg kell felelnie a társadalmi rendeltetésnek, és kölcsönös együttműködésre van szükség. Miután alperes a kölcsönös együttműködés szabályát megszegve felperesek hozzájárulása nélkül helyezte át hamvait a (...) köztemetőből a (...) magánlakásába, ez által a felperesek kegyeleti jogát jogellenesen korlátozta, illetve addig, amíg a hamvak helyéről felpereseknek tudomása nem volt, addig a kegyeleti jog gyakorlását ténylegesen meg is akadályozta.

A Legfelsőbb Bíróság az EBH 2002/626. számú eseti döntésében kifejtette, hogy

a sírhely és a síremlék a meghalt személy emlékének megőrzését szolgálja együttesen, és egyben biztosítja a hozzátartozók kegyeleti jogainak gyakorlását. A nem vagyoni kárért való felelősség esetében a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján a jogellenes magatartásnak, a bekövetkezett kárnak és a kár közötti releváns okozati összefüggésnek együttesen kell fennállnia. A nem vagyoni hátrányok bekövetkeztét a felpereseknek kell bizonyítani, így az esetlegesen felmerülő egészségkárosodás bekövetkeztét. A bíróság azonban a köztudomású tényeket akkor is figyelembe veszi, ha arra a felek nem hivatkoznak (BH 1995/273. számú Eseti Döntés). Így köztudomású tényként elfogadható az, hogy súlyos lelki szenvedést, tehát nem vagyoni hátrányt okoz, ha a hozzátartozót megfosztják attól a lehetőségtől, hogy közeli rokonának emlékét a sírhely látogatásával megőrizze, illetve kegyeleti jogait az emlékhelyen gyakorolja.

Az ítéletből kitűnik, hogy a bíróság alapos munkát végzett, körütekintően járt el.

A jövőt tekintve egyre több peres eljárásra lehet számítani, ami csak részleges megoldást fog eredményezni.

Az igazi megoldás az lenne, ha újra szabályoznák az urna hazavételének lehetőségét úgy, hogy a legkisebb mértékben, vagy egyáltalán ne sérüljenek a kegyelethez való jogok.

Évek óta azt is hangoztatjuk, hogy az elhunytak 17–24%-a úgy hal meg, hogy fizetett társadalombiztosítást, de nyugdíjat nem vett igénybe. Ha a társadalombiztosítás minden elhunyt után 127 000,- Ft összeget fizetne a temetkezési szolgáltatás lebonyolításáért, ez a probléma (is) megoldható lenne. A temetkezési szolgáltatást megrendelők részére nyújtott közvetlen segítség mellett megoldódna a szociális okból hazavitt urnák problémája is.

A bíróság ítélete lehetőséget teremt egy másik nagyon fontos jelenség visszaszorítására is.

A szakmabeliek régóta hangsúlyozzák, hogy a temetői lopásokat, rongálásokat nemcsak a pénzben kifejezhető károkozás mértékének arányában kellene számon kérni, hanem azt figyelembe kell venni, hogy sérülnek az elhunyt kegyeleti jogai is. Ez már a nem vagyoni kártérítés kategóriájába tartozik.

Meggyőződésünk, hogy ezzel vissza lehetne szorítani a temetői károkozásokat, kegyetsértéseket.

Szekrényes András

*Szolgáltatásainkat és árainkat
az Ön egyedi igényei szerint alakítjuk ki!*

KREMATÓRIUM
CEGLÉD

Ceglédi Krematórium Kft.

2700 Cegléd, Dinnyéshalom d. 9.

Tel: 06/53-707-108

Fax: 06/53-707-178

Mobil: Tóth László: +36 30/998-1447

Kovács Piroska: +36 30/572-7888

Temetés még életünkben?

A temetkezési szakmát gyakorlók közül sokan tudják, hogy Önök mennyire fogékonyak a temetésszolgáltatásban jelentkező megrendelői igények kielégítésére. Gondolok itt arra, hogy Önöknél egy állampolgár életében megrendelheti a saját temetését.

Ez valóban így van. Már két évtizede biztosítjuk megrendelőinknek ezt a lehetőséget.

Honnan származik az ötlet?

Az 1980-as évek elején indult el egy temetőfejlesztési program Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében. A programot az akkori megyei tanács építési és vízügyi osztálya koordinálta. Személy szerint dr. Kállai Sándor volt a program megvalósulásáért a felelős, melybe bevonták a vállalatunkat is.

Csak megemlítem, hogy ez a program tette lehetővé, hogy a megye 229 településén a temetőben megépültek a szükséges infrastrukturális létesítmények. 1986-ra valamennyi településen épült ravatalozó vagy hallotasház.

Kállai doktor vetette fel, hogy ő szeretné még életében rendezni a saját temetését. Én arra kértem, hogy az ehhez szükséges szerződéseket készítse el, és akkor teljesítjük a kérését.

A mai napig is ezen szerződés alapján kötjük a megállapodásokat a megrendelőkkel.

Szabad-e tudni, hogy hány ilyen szerződést kötöttek ez elmúlt két évtized alatt?

Pontosan 272 db-ot. Ebből a szerződések közül a mai napig 112 szerződés teljesítésére került sor.

Lát-e lehetőséget a továbblépésre, ezen szolgáltatás kiszélesítésére?

Vállalatunknál évről évre növekszik a szerződéskötések száma. A még nagyobb növekedést az akadályozza, hogy ezt nem lehet reklámozni. Ezt törvény tiltja. Így csak szájhagyomány útján terjed.

Az jutott eszembe, hogy mekkora segítség lehetene ez azon szociális otthonoknak, amelyek lakóik beköltözésekor vállalják, hogy adott esetben a temetésükről is gondoskodnak majd.

Ezt csak megerősíteni tudom. Hiszen az elmúlt hetekben az egyik megyeszékhelyi idős embereket ellátó otthon egyszerre 26 lakójának kötötte meg a temetési szerződésesét.

Ezt a tettet azzal magyarázták, hogy a rendelkezésre álló pénz az évek folyamán nem hoz olyan hozamot, amely fedezetet nyújtana a növekvő temetkezési költségek fedezésére.

Tudná-e ezt számokkal is érzékeltetni?

Igen. Két szerződést had említsek meg: 1995-től egy hamvasztásos temetés ára 21 675 Ft volt. Ugyanazzal a tartalommal ma 133 055 Ft.

Koporsós temetés esetén 72 900 Ft-tal szemben ma 314 160 Ft-ba kerülne a temetés.

Más temetkezési vállalkozásoknál is bevezethetőnek tartja az elővásárlást?

Meggyőződésem, hogy számos olyan vállalkozás működik az országban akik hitelesek, biztos lábakon állnak, akikben joggal megbízhatnak a jövőbeni megrendelők.

Köszönöm a tájékoztatást.

Örömmel tettem.

Varga József

FELHÍVÁS

Az OTEI megalakítása és fennállása óta eltelt évek kapcsán szeretnénk, visszatekintést nyújtani az elmúlt időszakra, összefoglalva egyesületünk eddigi fontosabb tevékenységét, rendezvényeit, a hozánk kapcsolódó eseményeket, szakmai utakat, kiállításokat és fórumokat. Ezúton kérjük, hogy aki ezzel kapcsolatosan gyűjtő munkánkat segíteni tudja feljegyzésekkel, képekkel, vagy más ide kapcsolódó információkkal, az jutassa el szerkesztőségünkhöz, az alábbi címre: magyartemetkezes@gmail.com, vagy Hírös Temetkezési Kft. 6000 Kecskemét, Mátyás király krt. 38.

Segítségüket és együttműködésüket köszönjük!

Hírek – események

Összeállította:
Puskás Béla és Nebehaj Barbara

Az OTEI meghívására orosz temetkezésvállalat-vezetőkől álló 11 fős szakmai delegáció érkezett Budapestre 2012. március 27-én, kedden. A vendégeket a csoport háziasszonya Nebehaj Barbara a Fiumei úti Sírkert temetővezető helyettese fogadta, aki anyanyelvükön köszöntötte és három napon át kalauzolta őket.

A csoport európai körúton vett részt, melynek záró állomása Budapest volt. Ezt megelőzően Bolognában részt vett a TANEXPO-n, ahol olasz temetkezési vállalatokkal ismerkedett.

A küldöttség szerdán délelőtt autóbusszos városnézéssel kezdte a napot, majd

a Fiumei úti Sírkertben tett látogatást. A vendégeket Horváth József, az OTEI elnöke és Balogh Károly, az OTEI nemzetközi kapcsolatokért felelős alelnöke várta. Az elnök úr prezentációja után megismerkedtek a Fiumei úti temetővel. A vezetést Kovács Árpád, a sírkert idegenvezetője tartotta. A program a Szovjet katonai parcellában kezdődött, majd nemzetünk nagyjainak sírjainál tettek látogatást. A kisvonalas látogatás során megismerkedtek a temető történetével, a temetkezési szokásokkal, sírhelytípusokkal, lejáratokkal. Természetesen, nem maradt ki az egyedi kialakítású Belvárosi Temető Udvar, valamint a ravatalozó és egy szórás szertartás megtekintése sem. A de-

legáció vezetője Yakushin Sergey, a novoszibirszi Temetkezési Múzeum alapítója nagy figyelmet fordított a felújított Kegyeleti Múzeum megtekintésére is.

A program végeztével a vendégek koszorút és virágot helyeztek el a Szovjet katonai parcellában.

A nap végén terített asztal mellett folytatódott a program, ahol élénk beszélgetés zajlott a látottakról. A kollégák elismerően szóltak az itt tapasztaltakról. A megkezdett kapcsolat össze Moszkvában folytatódik, ahol a küldöttség tagjai lesznek a vendéglátók és ismertetik meg a tanulmányút résztvevőit az orosz vállalkozásokkal, módszerekkel, tapasztalatokkal.

Elbúcsúztatták az óceánjáró baleset magyar áldozatát

Zeneszó mellett több százan vettek végső búcsút az olasz óceánjáró balesetében meghalt Fehér Sándor hegedűművésztől. Fehér Sándor az után vesztette életét, hogy a Costa Concordia olasz óceánjáró hajó, amelyen zenészként dolgozott, január 13-án éjjel a toszkán partok közelében fekvő Giglio szigeténél sziklának ütközött, majd az oldalára fordult. A neves zenészdinasztiából származó, főként klasszikus zenét játszó Fehér Sándort, a katasztrófa egyetlen magyar áldozatát, roma szokás szerint, cigányzenekar búcsúztatta. Fehér Sándor 1973. március 31-én született Budapesten, öt éves kora óta hegedült. A középiskolát a Szent István Gimnáziumban végezte, diplomáját pedig a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán szerezte meg, és tanult a bécsi konzervatóriumban is. A katasztrófa áldozatát a közelmúltban elhunyt édesapja mellett – muzikaszó mellett – helyezték végső nyugalomra a kispesti temetőben.

Szakmai kirándulás

Az OTEI 2012-es szakmai kirándulása, Erdélyben, várhatóan szeptemberben lesz. Az útvonal: Budapest–Nagyvárad–Kolozsvár–Marosvásárhely–Szekefűrdő–Székelyudvarhely–Korond–Szováta–Tusnádfűrdő–Kézdivásárhely–Kézdiszentlélek–Nyergesztű–Csíkszereda–Csíksomlyó–Mádéfalva–Gyergyószentmiklós–Békás–szoros–Borsa–Máramaros–Barcánfalva–Avasújfalu–Szatmárnémeti–Debrecen–Budapest. A pontos időpontról később tájékoztatjuk tagjainkat.

Szakmai vizsgáztatás

A szakképzési törvény változása miatt ebben az évben jelentős változások lesznek a temetkezési szakképzés és vizsgáztatás terén is. Várhatóan változik a több szintű modul-rendszer. Elképzeléseink szerint a 250 órás felkészítés után megmarad a szakmai dolgozat, az írásbeli és szóbeli vizsga rendszere. Változtak a FEOR számok is. Eddig 429 szám alapján lehetett beazonosítani az egyes szakmákat, foglalkozásokat. Ez a szám a változásokat követően várhatóan 250 – 260 lesz. Az új szabályozás szerint a temetkezést egyetlen szám az 5293 je-

lölí. Ide kell besorolni azokat, akik az alábbi munkakörökben dolgoznak: halottasházi munkás, halottszállító, krematóriumi munkás, temetésrendező (temetkezési ügyintéző, temetőgondnok, temetkezési részleg vezető), temetésszolgáltatási munkás (sírásó) és a temetkezési vállalkozót. 1339 – es FEOR-számot kap a temetkezési szolgáltatást folytató egység vezetője. A számoknak a munkaszerződés, munkaköri leírások, és különböző igazolások elkészítése során van jelentősége. A temetkezés szakképzés változásairól a következő lapszámunkban részletes tájékoztatást adunk.

Temetkezési törvény változása

Az OTEI elnöksége folytatja a jogszabály-változtatásokkal kapcsolatos egyeztetéseket. Javasataink várhatóan ősszel kerülnek a parlament elé. A jogszabály-változtatások szükségességét indokolja:

Magasak a temetkezési árak, mert a temetkezés és temetőüzemeltetés minden költsége a lakosságot terheli. Az emberek megalkusznak az olcsóbb hamvasztással, a hamvak elvitelével.

Az urna útja követhetetlen: gyakran belopják a temetőbe, kidobják, elszórják. Egyre több urnát fognak ott-hon tárolni. Temető lesz az egész ország. Az elhalálozás egyre inkább a

hamvasztóüzemek részére hoz hasznót. A temetkezési cégek elsorvadnak, átalakulnak, a hamvasztóüzemek felleveőirodává válnak. A magas díjak fokozzák az emberek ellenérzését, eltávolodását a temetőktől.

Ezért azok egyre elhanyagoltabbak lesznek, néhány év múlva nem lesz, aki elvállalja a temetőüzemeltetést. A magyar kegyeleti kultúra a rossz jogszabályi környezet miatt mélyponton van.

Az államnak meg kell teremteni a minimális feltételeket a kegyeletteljes, méltó temetésre. Minden erőfeszítésünknek – a jogszabályváltozásoknak – arra kell irányulni, hogy rendezett, törvényes körülményeket teremtsünk a temetkezés területén.

Főhajtás a polgári áldozatok előtt

A hagyományoknak megfelelően a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság 2012. február 10-én, ebben az évben is megemlékezést tartott a második világháború civil áldozatai emlékének adózva a Farkasréti temetőben.

A második világháború embertelenül nagy csapást mért Budapest városára, polgári lakosságára. A világégés egyik leghosszabb ideig tartó ostromállapota –, amely budapesti ostrom néven vonult be a hadtörténelembe – 1944. október 29-től 1945. február 13-ig tartott. A 108 napos hadműveleten belül 51 napon keresztül a magyar főváros utcáin, épületeiben dúltak a helység harcok. A legtöbb civil pincékben, alkalom adta óvóhelyeken igyekezett átvészelni a fejük fölött pusztító tombolást. A háború ekkor sem válogatott áldozatait között, így a harcok végére mintegy 25 ezer polgári személy vesztette életét, és több mint 52 ezren sebesültek meg az ott élők közül.

Az épületek 27%-a megsemmisült, 32 ezer lakás vált lakhatatlanná, a főváros hídjai és nevezetes építményei pedig romokban heverték. A halottak pontos számát 67 év elteltével sem sikerült tisztázni, de amennyiben a Budapest elfoglalását megkövetelő felfoghatatlan mértékű pusztításhoz hozzáadjuk az 1944. április 3-ától kezdődő, majd egy évig tartó, angolszász és szovjet légierő által végrehajtott bombatámadások halálos áldozatait, akkor fővárosunk polgári veszteségei megközelítik a 30 ezer főt. Az egész ország területét figyelembe véve pedig – a deportáltakat, a kényszermunkatáborokban meghaltakat, a nyilas és a vörös terror, vagy a partizánok

áldozatait nem számolva – csupán a légitámadások és a földi harcok következtében elhunyt civilek száma elérhette akár a 100 ezer főt is.

Tiszteletükre szervez évente megemlékezést a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság a Farkasréti temetőben a 19/1. parcellájában lévő civil áldozatok síremlékénél, ahol a fővárosi Margit körút és Keleti Károly utca sarkán lévő Regentház, valamint a Vitéz utca és a Fő utca sarkán álló házakban légitámadás következtében életüket vesztett polgári személyek nyugszanak. Az ő nyughelyük jelképezi mindazokat, akik a második világháború civil áldozataivá váltak.

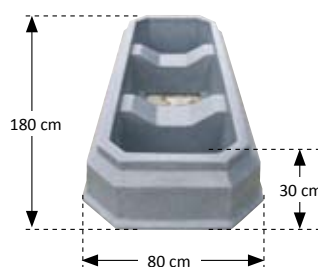

Ezen a helyszínen emlékezett meg a bizottság 2012. február 10-én, immáron nyolcadik alkalommal. A rendezvényt számos politikai, katonai, egyházi és társadalmi szervezet képviselője megtisztelte, azonban a szervezők legnagyobb örömét az jelentette, hogy a dermesztő hideg ellenére a rendhagyó történelmórának is tekinthető megemlékezésen pedagógusaik kíséretében legalább 100 budai iskolás gyermek is jelen volt. Idén dr. Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes vállalta az esemény fővédnökségét, a szívhez szóló emlékbeszédet pedig dr. Boross Péter volt miniszterelnök, a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság elnöke tartotta. A rendezvény színvonalát a Marczibányi téri Kodály Iskola Junior Prima díjas Leánykarának előadása emelte. A tervek szerint, az évről évre nagyobb érdeklődést kiváltó megemlékezés jövőre ismét megrendezésre kerül.

Szöveg: Czégé Marietta Anikó

Képek: Deák Krisztina és Kapusi Zoltán

Műanyag sírkeret

Rendkívül gazdaságos, esztétikus, időjárásálló, karbantartást nem igénylő megoldás **új** és **meglévő** sírhantok hosszú távú rendbetételére
15 év garanciával!

További információk: Garics László · Tel.: 20/9 388 065 · info@hd-rotatech.hu

Kapfinger Béla

1952. május 20. – 2012. február 2.

Barátunkat, kollégánkat Pápán, az Alsóvárosi temetőben helyezték örök nyugalomra. A gyászszertartáson a Temetkezési Vállalkozók Dunántúli Egyesülete, valamint a MÉKI Kft. nevében dr. Andor Ferenc mondott gyászbeszédet.

Tisztelt gyászoló család, hozzátartozók, barátok, munkatársak! Pápai lakosok!

...Először nehezen hittük, hogy valóban bekövetkezett a megmásíthatatlan – hisz többször megtérfáltál már bennünket, és vissza tudtál térni Övéidhez. De most eljött a valóság, itt kell hagynod azt, ami szemednek szép, szívednek kedves volt. Most ismerjük fel a nagy igazságot, hogy földi életünk olyan mint az árnyék, amely tovasuhan, olyan mint a virág, amely kinyílik, és nemsokára elhervad. Nincs tartós maradásunk itt a földön, és egyikünk a másikunknak adja át a helyét. Kháron ráér, ladikját kimerően kormányozza lefelé a Styx folyón. És látod, itt sem siet senki. Kalapot emelnek a férfiak, vissza-visszanyelnek toladó könyvet, szemet töröl a szél. Egyikünknek mátlól kevesebb lett a földi kín, ahogy drága Arany Jánosunk írta: „Zokog a társ, az unokagyermek, ezután csak fényképét látják a papának. Magukban konokul megőrzik a szót, a nógató csöndet, a bizonyosnak hitt gondolatokat, a gondoskodó szeretetet.”

Kedves Öcsi!

Mondd Padre – így szólított mindig – halom odaátról Tőle, örülök, hogy itt vagy! Sajnos, mi most nem ünnepelni, hanem búcsúzni jöttünk, Tőled! Búcsúzni mindig nehéz. A búcsúzás mindenkor fájdalmas, különösen akkor, ha az egy életút befejezését jelenti. Ez a búcsúzás fájdalmasan érinti hátrahagyott szeretteit, hűséges feleségét, Ágit, akivel 38 évet éltek együtt; szeretett gyermekeit, Balázst és Gergőt; unokáit, akiket imádozt: Balázst, Lindát, Gergőt; testvéreit: Andrást és Attilát; rokonságát, munkatársait, a temetkezési szakma képviselőit, a jó barátokat. Nehéz a búcsúzás, mert nem látjuk ezentúl az ismerős arcot, nem halljuk a megszokott hangot, az értekezleteken, összejöveteleken a baráti „fricskálást”, nem látjuk

naponta megjelenni a temető területén, ahol a rábízott munkát mindig pontosan, lelkiismeretesen végezte.

1993. január 1-jétől szolgált hűen élőket és holtakat. A holtak csöndes birodalmában végezte munkáját, állhatatosan, az itt mindig megcsöndesülő zajos élők között...

Munkahelyén megbecsült helyet biztosított magának emberségével. Jellemző volt a példánssága, a rendszeretete, amit környezetétől is megkövetelt. Példaképe mindig édesapja volt. Kíváta vezetői, munkatársai tiszteletét, szeretetét. Sokaknak hiányzik majd az általuk gondozott temetőkből. Mindenkit meghallgatott, aki problémáival hozzá fordult és igyekezett rajta segíteni. Élete hasonló volt a lobbogó gyertyához, amely ég és világít sokaknak, s közben maga sem vette észre, hogy az Ő élete is lassanként ég el, mint a gyertyaszál, ha végsőt lobban az éjszakában...

Most pihenj! Álmodj az itt maradóknak kicsit emberibb világot, arcukra derűt, mely tűnni látszik.

Kedves Öcsi! Most elhelyezünk végső nyughelyedre. Abba a temetőbe, ahol annyi embertársunkat kísértél földi zárandokútjának végére. Nyugodjál békében. Isten Veled.

A barátok nevében Nyakas László búcsúztatta.

Kedves Béla, ÖCSI, kedves barátunk!

Még ide hallatszik a telefonból a hangod, és baráti kérdésed, melyet vasárnaponként

minden délben feltettél: Lacikám, barátom! Hogy vagytok? Minden rendben veletek? Drága Öcsikém!

Velünk minden rendben van... De mi van Veled? Hol jársz, és mit csinálsz? Kiket nevetetsz éppen? Kiknek beszélés a pápai focielményekről, a haverokkal együtt töltött szép időkről, a baráti borozásokról és a csajokról? Akárhol is vagy, kérlek, figyelj régi barátaidra egy kicsit.

Mély szomorúsággal és fájdalommal teli szívvel állunk a koporsód előtt, próbálva beletörődni a sors kegyetlen akaratába, amelyet most még nehéz megélnünk, elfogadnunk. Megrendülten, meghajtott fővel állunk élettelen tested előtt, visszagondolva a Veled töltött időkre, és már most érezzük és tudjuk, hogy bölcsességed, emberséged, derűs ember- és életszereteted hiányozni fog valamennyiünknek. Kavarognak fejünkben a gondolatok, elővillannak az emlékek, kirándulások, az együtt végzett feladatok, a közösen elért sikerek örömei...

Öcsikém!

Életszereteted, vidámságod példát adhat számunkra, amelyet meg kell, és meg fogunk őrizni, hitünk és reményeink szerint tovább tudunk adni azoknak, akik utánunk jönnek. Köszönünk Neked mindent! Jó, hogy ismerhettünk Téged!

Puskás Béla

Drága-e a temetés?

Általában a temetésről, temetkezésről a médiákban két esetben kapunk információt.

Első esetben, mikor valaki olyan személy temetéséről adnak hírt, akinek a halála is médiaesemény volt.

A második esetben pedig újságírók, különböző témákban megkeresik a szakma képviselőit. Na, ezeknek a megkereséseknek legnagyobb része azonnal eljut oda, hogy drága a temetés: „a lelketlen, kegyetlen temetkezési vállalkozók megsarcolják az állampolgárokat”.

Úgy gondolom, hogy ideje kicsit körüljárni ezt a kérdést. A temetési költségek két halmazból tevődnek össze. Az egyik a temetőtulajdonosok bevételi igénye, amelyeket az önkormányzatok (egyházak) határoznak meg, és elemei a temetői munkák, fejlesztések, üzemeltetéssel kapcsolatos kiadások stb., a másik halmaz a konkrét temetkezési szolgáltatás költsége. Az első költséghalmazt a sírhelydíjnak, ravatalozó-igénybevételi díjnak kell tartalmaznia (urnás

helyek és koporsós helyek, kriptá sírhelyek). Míg a második halmazt a temetkezési szolgáltatáshoz kapcsolódó sírásás, szállítás és ceremónia, valamint a felhasznált áru- és szolgáltatások költsége és a temetkezési vállalkozások üzemelési költsége kell, hogy alkossa. A jelen törvényi szabályozás, miszerint közszolgáltatási szerződés keretében a temetőt üzemeltető cégek egyben temetkezési vállalkozók is, számtalan vitás kérdést vet fel (pl. versenysemlegesség kérdése).

Azt azonban kijelenthetjük, hogy a temetkezési számlák végösszege mindkét költséghalmaz elemeit tartalmazza.

Nézzük meg, hogy az utóbbi 20 évben hogy alakult egy átlag koporsós temetkezési számla, természetesen hasonló koporsókat figyelembe véve és nem elfelejtve, hogy 1992-ben például 0% volt az áfa, ami 1993-tól 10% lett, majd 15% 2006-tól 20%, 2009-től pedig 25%. A pontosabb összehasonlítás kedvéért nézzük meg, hogy az adott években hogy alakultak az átlagbérek, azaz hány havi bérből lehetett egy temetést kifizetni.

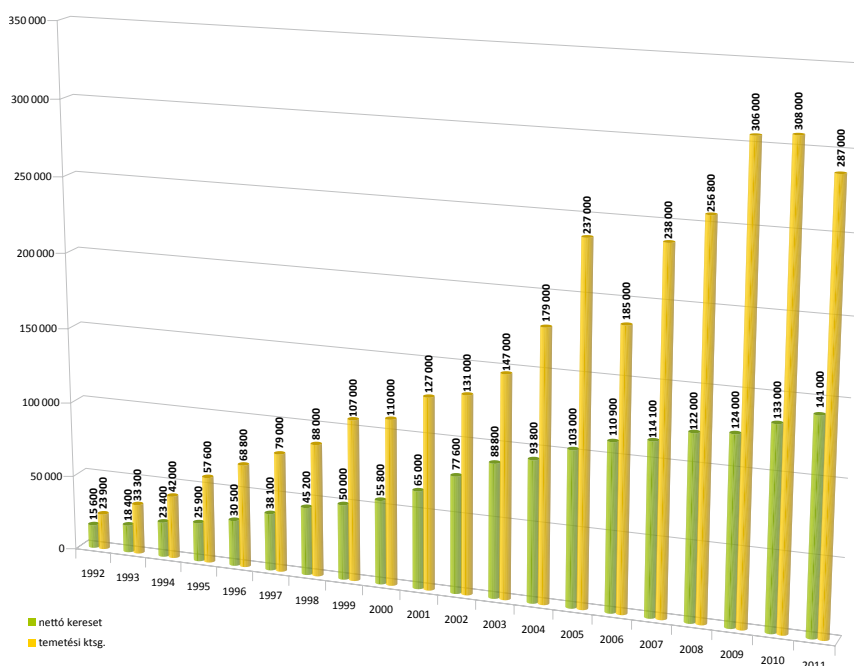
Az 1992-es évben a havi nettó átlagkereset 15 600 forint volt, míg egy átlagos temetés költsége 23 900 forint. Azaz 1,6

havi nettó átlagbér fedezte a költségeket 0% áfa-tartalom mellett. 1996-ban 12% áfa mellett 2 hónap átlagbér/temetés ár alakult ki és azóta ez az arány él. 2011-ben a nettó havi átlagbér 141 000 forint volt, és ugyanakkor a temetés költsége 287 000 Ft, ami már 25% áfát tartalmazott. Így megközelítőleg 2 havi nettó átlagbér fedezte a temetkezési költséget. De, az összehasonlíthatóság érdekében, ha az 1992-es árakat is 25% áfával vesszük figyelembe, akkor kiderül, hogy 1992-ben is pont 2 havi nettó kereset kellett volna egy temetés lebonyolításához. Tehát a fentiek alapján elmondhatjuk, hogy az utóbbi 20 évben a temetés ára reálértékben nem változott, a szolgáltatás színvonala, viszont jelentősen emelkedett. Természetesen a fenti ártól jóval eltérő számlát is lehet csinálni, mint ahogy választhat az ember Suzukit, de Mercedest is. Valamint, azt sem lehet a teljes temetkezési struktúra vizsgálata nélkül kimondani, hogy a kéthavi átlagbér sok vagy kevés egy temetésért. Németországban jelenleg a nettó 3000 eurós átlagbérhez 3500-4000 eurós alsó –közep– nivójú temetkezési költség társul, ami 1,2–1,4 havi nettó jövedelemmel fizethető ki.

Az adatok gyűjtéséért köszönetet mondunk Kari Irénnek a Hajdú-Bihar Megyei Temetkezési Vállalat igazgatójának.

Marján Tibor

Év	Nettó kereset	Temetési költség
1992	15 600	23 900
1993	18 400	33 300
1994	23 400	42 000
1995	25 900	57 600
1996	30 500	68 800
1997	38 100	79 000
1998	45 200	88 000
1999	50 000	107 000
2000	55 800	110 000
2001	65 000	127 000
2002	77 600	131 000
2003	88 800	147 000
2004	93 800	179 000
2005	103 000	237 000
2006	110 900	185 000
2007	114 100	238 000
2008	122 000	256 800
2009	124 000	306 000
2010	133 000	308 000
2011	141 000	287 000

Egy elfelejtett szakember

Meg tudná-e mondani valaki, hogy ki volt, közel egy évtizedig, az Országos Temetkezési Egyesület és Ipartestület (OTEI) elnöke a rendszerváltást követő években?

Meggyőződésem, hogy a ma aktív vállalkozók, vállalatvezetők zöme nem tudja a helyes választ. Ő Kónya Ferenc, aki 1979 óta megszakítás nélkül vezeti a Komárom-Esztergom Megyei Temetkezési Vállalat jogutódját, a Komtem Kft.-t, egyben a cég tulajdonosa is. A sors firtora, hogy az egykori elnök ma már az OTEI-nek sem tagja. Vele beszélgettünk a szakmáról, a múltról és a jövőről.

Mikor alakult a cégetek, hogyan alakult az elmúlt évek piaci fejlődése?

Az ötvenes években alakult cég végzett a megyében minden temetést egészen 1992-ig. Az 1968-as gazdasági váltás során a vállalat fokozatosan beindította termelő üzemait (asztalos, lakatos, koszorúköttő, hűtőgyártó, gépkocsijavító, varroda). Az összesen 7 kirendeltség és 3 lerakat évente átlag 3300 temetést végzett el Komárom-Esztergom megyében, ezenkívül 15 városi temetőt is mi üzemeltettünk. A rendszerváltás és a jogszabályok változása miatt a vállalat 1993. január 21-én átalakult Komtem Kft.-vé. A tulajdonrészeket mára teljes egészében a családom birtokolja.

Hogyan látod a cég stratégiai fejlődését a jövőre tekintettel? Milyen értékeket szeretnél a középpontba helyezni?

A gazdasági változások hatására a termelőtevékenységek nagy részét visszafeljesztettük. Jelenleg évi kb. 600 temetést végzünk és 5 temetőt üzemeltetünk, a megyében 15 ravatalozóban végezzük tevékenységünket. A felszereléseket és a berendezést cégünk

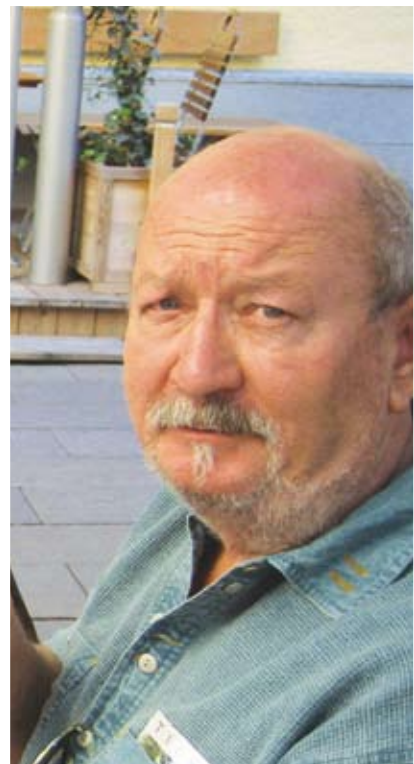
készíti, a kellékeket hazai gyártóktól szerezzük be. Fő értékünk a múltunk, a tradíciók, a munkatársaink hihetetlen tapasztalata és a szakma szeretete.

Hogyan látod a temetkezés jövőjét, mit tartasz a legfőbb problémának?

A legnagyobb problémánk, hogy az aktuális politikai vonal olyan városüzemeltető stratégiát követ, amelyben a magántőkének egyre jobban fogy a levegője, holott én átéltem azt a világot is, amikor pont azt kritizáltuk, hogy az állam nem elég jó gazda. Esztergomból – amely magyar város, cégünk egyik legfőbb ékköve volt, egyre jobban szorulunk ki, sajnos, nem piaci okok miatt. Árbevételünk folyamatosan csökken, s ez egy amúgy is nehezedő gazdasági környezetben elképesztő kihívást jelent. Nagy problémát jelent még a szakmában az elhunytak eltemetésével való üzérkedés, amelyben komoly felelősség hárul a kórházak vezetőire és a házi orvosokra. Sajnos, a siker titka nemcsak a minőségi szolgáltatás elvégzése, hanem egyre inkább a fekete eszközök alkalmazása is. Nem hiszem, hogy ez lenne a helyes út.

Kevesen tudják, hogy a több mint negyvenéves múlttal rendelkező OTEI-nek te voltál az egyik elnöke, a rendszerváltást követő közel egy évtizedig. Leváltásodat követően az OTEI-t is elhagytad. Azt hiszem, most már nyíltan beszélhetünk róla, hogy mi volt az oka a kiábrándulásnak.

Egész pontosan 1992–2000-ig voltam az OTEI elnöke. Ez az időszak a szakmában

is a rendszerváltás időszaka volt, melyet egy álláspontom szerint elfogadható törvény zárt le. Tisztségemből következően a Településüzemeltetők Országos Szakmai Szövetségének is elnökségi tagja voltam, a temetkezési szakma képviselőjeként. Az ezredfordulón esedékes tisztújító taggyűlést megelőző elnökségi ülésen bejelentettem, hogy nem jelöltem magam semmiféle tisztségre a szakmai szövetségben. Ennek fő oka az volt, hogy Ladányi Jenő, a Budapesti Temetkezési Intézet akkori vezérigazgatója erőltette az OTEI régiókra történő átszerveését, amivel én, személy szerint, nem értettem egyet. Véleményem szerint, egy-séges szervezetben is gyengék voltunk a mindenkor kormány elképzeléseivel szemben, érdekeinket nem tudtuk és ma sem tudjuk megfelelően érvényesíteni. Ezt a jelenlegi helyzet egyértelműen megerősíti.

Balogh Károly

Temetőfenntartás, -üzemeltetés

„Ébredek, már csak az idő nem hagyja,

Velem foglalkoznak majd minden nap.

Sok növény bennem már tápanyagot keres,

Mindent megadok, hogy újra szép legyek.”

(Sz. Z.: A temető)

Közeleg a tavasz a temető„ébredése”, fontos teendők előtt állnak a fenntartók, üzemeltetők.

Április 8–9. (húsvét), május 6. (anyák napja), ezek mind olyan napok, amikor több temetői látogató várható temetőinkben. Ezekre a következő feladatok elvégzésével teljes mértékben felkészülhetünk.

Ősszel megmaradt falevelek eltakarítása:

Ügyelnünk kell rá, hogy a temetőben keletkezett növényi hulladék megfelelően legyen kezelve. Környezeti- és tűzvédelmi szempontból komposztálást ne végezzünk, ugyanis, a falevelek a melegebb idő és a biológiai lebomlás hatására öngyulladásra képesek. Inkább gondoskodjunk ezek elszállításáról vagy részben újra hasznosításáról (faültetésnél remek tápanyagként szolgál).

Veszélyes fák kivágása, gallyak levágása:

Veszélyessé vált fák kivágása a parcellákban

(sírok közül) mindig is nagy problémát okozott. A megfelelő teendő ebben az esetben az alpinista fakivágás, melyre darus kocsival és szakképzett emberekkel rendelkező vállalkozók az alkalmasak.

Fontos, hogy e munkákat csak a motoros láncfűrészre engedéllyel rendelkező, valamint a megfelelő munkavédelmi szabályokat betartó személyek végezzék.

Temető-fűkaszási, -ápolási munkák felmérése:

A temető-fenntartási feladatok között a legnagyobb a kaszálás. Egy temetőben a növényzetet, és az évközi időjárást figyelembe véve, egy évben 4-6 teljes kaszálásra van szükség, frekvenciát helyeken ez akár 10 alkalomra is tehető. E tevékenységhez szükséges munkaerő és pénzügyi költséglet kiszámítása mindig is nehéz volt. Elmondhatjuk, hogy napjainkban kaszálásenként 14-16 Ft/négyzetméterár fedezi e fenntartási költséget.

Ez az összeg tartalmazza a munkaerő, üzemanyag, gépmortizáció, valamint annak esetleges javítási költségét. Abban az esetben, ha munkavállalónkkal végeztetjük, akkor ez a kiadás csökkenthető.

Fenntartáshoz kapcsolódó fejlesztési munkaterv összeállítása:

Minden temetőben szükség van fejlesztésre. Új fák, egyényári növények kiültetése, új temetői parcella kialakítása, hulladék gyűjtése és kezelése, kerti berendezések kihelyezése, ezek mind olyan lépések melyekkel a temető egy kegyeletteljesebb „kertté” válhat. Fenntartáshoz és üzemeltetéshez szükséges szerszámok és gépi berendezések állapotfelmérése válik szükségessé, ugyanis a gondtalan munkavégzéshez nélkülözhetetlen a megfelelő, karbantartott szerszám.

Szabó Zoltán

Szakmai vizsgáztatás

A szakképzési törvény változása miatt ebben az évben jelentős változások lesznek a temetkezési szakképzés és

vizsgáztatás terén is. Várhatóan változik a több szintű modulrendszer. Elképzeléseink szerint, a 250 órás felkészítés után megmarad a szakmai dolgozat, az írásbeli és szóbeli vizsga rendszere. Változtak a FEOR-számok is. Eddig 429 szám alapján lehetett beazonosítani az egyes szakmákat, foglalkozásokat. Ez a szám a változásokat követően várhatóan 250-260 lesz. Az új szabályozás szerint a temetkezést egyetlen szám, az 5293 jelöli. Ide kell besorolni azokat, akik az alábbi munkakörökben dolgoznak: halottasházi munkás, halottszállító, krematóriumi

munkás, temetésrendező (temetkezési ügyintéző, temetőgondnok, temetkezési részlegvezető), temetésszolgáltatási munkás (sírásó) és a temetkezési vállalkozó. 1339-es FEOR-számot kap a temetkezési szolgáltatást folytató egység vezetője. A számoknak a munkaszerződés, munkaköri leírások, és különböző igazolások elkészítése során van jelentősége. A temetkezési szakképzés változásairól a következő lapszámunkban részletes tájékoztatást adunk.

Varga József

Megemlékezés

Szabó Attila

Szabó Attila 1960. február 13-án született. Iskoláit Szolnokon és Budapesten végezte, 1983-ban hadnagyi rendfokozatban mérnök-tanári diplomát szerzett a Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskolán. Néhány év múlva lehetősége nyílt arra, hogy Lengyelországban (Varsóban) folytassa tanulmányait. 1983-tól családjával Békéscsabán élt, ahol leszereléséig tisztként, majd 1989-től vállalkozóként dolgozott.

1991. június 1-jén hozta létre a Szilencium Temetkezést, melynek tagja és vezetője volt élete végéig. Munkájában segítségére volt édesanyja, majd felesége: Katalin.

A súlyos betegsége ellenére még az utolsó időkben is bízott a gyógyulásban. A sors-

tól kapott 52 év alatt számtalan elismerést, megbecsülést kapott. A kitűzött célért megalkuvást nem ismerve dolgozott, egész életét átszötte a tanulás, az új ismeretek megszerzésének igénye.

A napi munka mellett fontos, jelentős közéleti tevékenységet is folytatott. Alapító tagja és egy ideig elnöke volt a Magyar-Lengyel Baráti Kulturális Egyesületnek. Meghatározó szerepe volt a magán temetkezési szolgáltatókat összefogó egyesület létrehozásában. A szakma elismerését jelentette, hogy az alakuló közgyűlés az elnöki feladatokkal bízta meg, amelyet 2 évig töltött be. Felvállalt konfliktusai során is a temetkezési

szakma érdekeit tartotta szem előtt. A család szeretete mellett a gyászukban segítségre szoruló emberekért végzett szolgálat teljesítette ki az életét.

Életének mottóját saját maga fogalmazta meg: „tartalmasan kell élnünk, és hagynunk kell magunk után valami maradandót”. Szerettei és a temetkezési szakma képviselői megőrzik és tovább viszik azt az alázatot, elszántságot, melyre példát mutatott nekünk. Rövidre szabott élete során maradandó értéket hagyott ránk.

Koncz Tamás
a MATESZSZ elnöke

Szadai Lajos

2012. február 25-én, Bugyiban, végső búcsút vettünk Szadai Lajostól, a Szomorúfűz Bt. tagjától. Lajos bácsi hosszú évtizedekig dolgozott a temetkezési szakmában, 20 éve már saját vállalkozásában. Másokért, elsősorban családjáért élő embernek ismerte mindenki. Munkáját mindvégig szolgálatnak tekintette. 70 évesen, tragikus baleset során veszítette életét. A temetkezési szakma, osztozva a család gyászában, emlékeit megőrzi!

Magyar Temetkezés kegyeleti szakmai kiadványban megjelenő hirdetések nettó díjszabásai 2011. január 1-jétől

Borító hátlap:	130 000 Ft
Borító belső oldal	120 000 Ft
1/1 belső oldal	100 000 Ft
1/2 belső oldal	70 000 Ft
1/4 belső oldal	40 000 Ft
1/8 belső oldal	25 000 Ft
1+1 oldalas hirdetés	
OTEI-tagoknak	140 000 Ft

Hirdetésfelvétel:
magyartemetkezes@gmail.com

Faragógép

Az Igényes Szolgáltató Igényes Vevőinek!

5 féle szín!

6 féle alaptípus!

Típusonként 2-4 féle motívum!

Az Urnatartók Új Generációja megérkezett Valódi cseresznyefából!

Tel: +36 20 952 7574

www.faragogep.hu

Faragógép a domborművek specialistája

Sírások síron túli világa

Az életben a halál ad számukra

kenyeret. Nélkülözhetetlen,

mégis lenézett szakma az övék.

Sírásoként – hivatalosan temetkezési munkatársként – szakadó esőben lapátoltam Veszprémben a Vámosi úti temetőben, miközben arra a velem egyidős emberre gondoltam, akit az általam is készített nyughelyre másnap eresztettek majd le koporsóban. Keresztfák árnyékában, a földkupacon túl, a létezés pillanatai és egyes foglalkozások felértékelődnek.

Molnár István és Molnár László testvérek, a Veszprémi Közülemi Szolgáltató Zrt. temetőgondnokságának alkalmazottai. Temetkezési munkatársak, akik többek között felelnek a halottszállításért, sírnyitásért, ravatalozásért és elhantolásért. A köznyelv szerint ők a sírások. Hozzájuk osztottak be egy esős napon, hogy egy új sírnyitást végrehajtsunk a Vámosi úti temetőben. Természetesen előtte egy alapos munkavédelmi oktatásban is részesültem, s csak utána, védősisakban ragadhattam meg az ásót és a lapátot. A Molnár testvérek rutinos temetkezési munkatársak – István tíz, László öt esztendeje dolgozik a szakmában. Mint mondták, egyikük sem fél a haláltól. Természetesnek tartják, hogy aki megszületik, az egyszer eltávozik az élők sorából, s mindenkinek meg kell adni a végtisztességet. Mindketten úgy érzik, hogy a társadalom még mindig lenézi az ő foglalkozásukat, viszolyognak, félnek ettől a munkától, pedig azt mindenki elismeri: szükség van rájuk, és ők nem hibázhatnak, mert abból óriási botrány lenne.

Az, hogy miért is lesz valaki sírásó, illetve temetkezési munkatárs, leggyakrabban egy szóval is ki lehet fejezni: kényszerből. Mert dolgozni kell valahol, hogy

a családját eltartsa az ember. László például ipari alpinista volt, megszűnt a cég, amellyel szerződésben állt, s ezután követte testvérét erre a munkahelyre. István tíz éve még sofőrként kezdte a temetkezési munkával való ismerkedést, aztán ebben a szakmában maradt. Ott hon egyikük sem beszél a munkáról, és nem is álmodnak a halottakról. Mindketten hívő emberek, s ez is segít nekik abban, hogy lelkileg együtt tudjanak élni a halál ilyen jellegű közelségével.

Esős időben álltunk neki az új sír kialakításának. Szabály szerint hatvan centiméterre a másik sírtól, kilencven centiméter széles, kétszázötven centiméter hosszú és kétszáz centiméter mély gödört kell ásni. Ez a Vámosi úti temetőben nem annyira nehéz feladat, mert a föld viszonylag puha, ám a dózsavárosi temető sziklás talaja a sírásóknak már komoly munkát ad. Oda gyakran légkalapáccsal kell kivonulniuk. Most viszont könnyen haladtunk előre, sáros, jól ásható volt a föld. Amikor szóba hoztam, hogy lehet-e ebben a munkában szépséget találni, István azt mondta, ha egy sírt szépen, egyenesen és nem görbén,

össze-vissza ásnak ki és ugyanígy zajlik az elhantolás is, azzal ők is meg tudják adni a végtisztességet az elhunytaknak. Egyikük sem sírt még a szertartások alatt, ám akkor azért összeszorul a szívük, ha gyermeket kell temetniük. Ez mindegyiküket megviseli, óhatatlanul is eszükbe jutnak gyermekeik. A hűtőkamrában tárolt halott öltöztetése a kívülről számúra szintén nem tűnik könnyű feladatnak, ilyenkor a temetkezési munkatársak leginkább arra gondolnak, hogy az elhunyt csak alszik, s így kell a ruhát ráadni.

Jól haladtunk az ásással, ami kemény fizikai munka, jó állóképességet követel télen-nyáron. László azt mondta, ő nem szeretné ismerősének, közeli hozzátartozójának a sírját megásni, inkább akkor kérné, hogy ne neki kelljen ezt megtenni. István viszont nem tagadta, már temetett el hozzá közel álló személyt, ismerőst. Mint mondta, a temetés az soha nem szép, csak fájdalmas, de egy temetési szertartás, végső búcsú lehet szép és méltóságteljes.

Amikor azt kérdeztem tőlük, megfordult-e fejükben, hogy az ő sírjukat ki ássa majd meg, azt felelték, egyikük sem akar a földben nyugodni, hamvasztatják magukat.

Mintegy két óra alatt elkészült az általunk ásott sírgödör. Tudtam az elhunyt nevét és életkorát, akit másnap örök nyugalomba helyeznek majd. Néhány pillanatra ismeretlenül is gondoltam rá. Lekapartam a sarat a lábamról, letettem a lapátot. Legyen neki könnyű a föld. A sírásók síron túli világából is.

Forrás: Veszprémi 7 Nap című újság.

Örökzöldek a temetőben

Fenyők

Az örökzöldeknek – hasonlóan a csüngő koronájú fákhoz – szintén szimbolikus jelentősége van a temetőben. Az elmúlás helyén az életet – örökzöldjükkal az élet örökkévalóságát – az élet diadalát szimbolizálják.

Ennek a ténynek a legjelesebb bizonyítéka a temetőben még a múlt században is leggyakrabban ültetett életfa vagy keleti tuja (*Thuja orientalis*, régebbi nevén *Biota orientalis*). Kelet-Ázsiából származik, de már a múlt század elején is országszerte ültették a temetőbe. Termőhelytől függően 5-10 m magasra megnövő, kúpos koronájú fa. A pikkelylevelű örökzöldek csoportjába tartozik. Hajtásrendszere függőleges jellegű, kisméretű tobozai megérve barnák, a tobozpikkelyeken kis szarvacskákkal. Azért is lehetett olyan népszerű, mert rendkívül jó szárazságtűrő és fagytűrő. Hazánk szélsőségekre hajló éghajlati viszonyai mellett ezek rendkívül fontos tulajdonságok. A viszálygázt is jól bírja, megfelelően regenerálódik. A temetőben elsősorban az alapfajt ültették, mostanában már fajtái is kaphatók. A legszebb közülük az aranyos lombú „Pyramidalis Aurea”.

Az örökzöld fenyők fajtaválasztéka a múlt század utolsó évtizedeiben gyorsan nőtt, így a temetőben megjelentek a nyugati

tuja (*Thuja occidentalis*) oszlopos fajtái is. Lombozata hasonló, bár inkább vízszintes jellegű az ágrendszere. Tobozai szintén kicsik, barnák és tulipánszerű formájúra nyílnak ki. A legnépszerűbb oszlopos fajtája a „smaragd tuja”, amely télen is megtartja élénkzöld színét. Nem annyira szárazságtűrő, mint az életfa, ezért ültetése inkább a nyugati – csapadékban gazdagabb – országrészbe javasolt.

A temetőinkben felbukkanhatnak még a hamisciprus (*Chamaecyparis lawsoniana*) különböző fajtái, ezüstös lombjukkal és igen apró pikkelyleveleikkel. Apró tobozuk gömbölyű. Fokozottan pára- és nedvességre igényesek, ezért csak a nyugati országrészbe való.

Az oszlopos formájú örökzöldek közül ritkábban találkozhatunk még a hazánkban is honos boróka (*Juniperus communis*) jellegzetes fajtáival, mint a magyar nemesítésű „Bakony”. Tömött magas, keskeny feltörő fajta, rövid tűlevelekkel.

A temetőbe igazán illik a sötétzöld, tűlevelű – hazánkban is honos – edzett tiszafa. Az alapfaj (*Taxus baccata*) széles kúpos növekedésű, jó szárazságtűrő, lassú növekedésű, de igen sokáig (több száz évig) élő fa. A legkedveltebbek az oszlopos és aranyárga levélszegélyű, oszlopos fajták (*Fastigiata*

és ***Fastigiata Aurea***). A tiszafa váltivarú, porzós barkái picik. A termős példányokon élénkpiros magköpenyes magvak sokasága fejlődik, amely ősszel szépen díszít. A növény egyetlen hátrányos tulajdonsága, hogy minden része mérgező, kivéve a piros magköpenyt. A sírok díszítésére elsősorban az oszlopos fajták jöhetnek számításba. A temető közösségi területeire ültethetők még a nagytermetű fenyők is. A lucfenyő, kaukázusi jegenyefenyő és erdefenyő a párásabb, csapadékosabb nyugati országrészbe való. A szélsőségesebb éghajlatú keleti országrészbe a feketefenyő és az ezüstfenyő alkalmasabb, mivel sokkal jobb szárazságtűrők.

A sírokra csak a kisebb termetű és oszlopos fenyőféléket javasoljuk. Ezeknél elterjedtebb a sírhantokon az elfekvő fenyők alkalmazása. Néhány fajtájuk viszonylag alacsony növekedésű és jól fedi a sírt, amely emiatt nem gyomosodik. Mutató és sokkal kellemesebb látványt nyújt, mint a teljesen lefedett sírok. A leggyakrabban a Tiszakürt község temetőjéből szelektált magyar nehézszagú boróka edzett, ezüstös lombú fajtáját ültetik (***Juniperus sabina*** „Tiszakürt”). Emellett más elterülő borókákkal is találkozhatunk, mint pl. a henye boróka (***Juniperus horizontalis***) vagy a nepáli boróka (***Juniperus squamata***) fajtái. A vásárláskor ügyelni kell arra, hogy ne-hogy nagyobb termetű elterülő fajtát válasszunk, mert az gyorsan megnő, és csak erőteljes nyírással tudjuk kordában tartani.

Jámborné dr. Benczúr Erzsébet
egyetemi tanár
BCE Dísnövénytermesztési és Dendrológiai Tanszék

Tiszafa habitusképe, a kéreg közeli képe, hajtásrészlet kinyílás előtti porzós virágzatokkal.

Thuja orientális (életfa) idős, regenerálódó és fiatal oszlopos fajtája. Közelebbi kép a tobozokról.

6000 Kecskemét
Mátyás király krt. 38.
temetokerteszek@gmail.com

Érdekességek az Új Köztemetőben

Ha budapesti temetőkről beszélünk, legtöbbször a Farkasréti temető, vagy a Fiumei úti sírkert jut eszébe. Pedig Európa legnagyobb sírkertje is eszünkbe juthatna, mely Rákoskeresztúr egykori határában, de Kőbányán található és Új köztemető néven nyitották meg 1886. május 1-jén.

Az első elhunytat, Závoly Viktóriát, augusztus 6-án temették, a mai 53-as parcellába. Ma szóróparcella.

A temetőt többször bővítették, mire elérte a mai 207 hektáros méretét, melyet 301 parcellára osztottak. Jelenleg mintegy 3 millió elhunyt nyughelye.

A szabályos derékszögű alaprajzi elrendezés által kialakított négyzetes parcellaelrendezés Czigler Dezső építész tervei alapján valósult meg. A bejárati épületeket Hegedüs Ármán tervezte, a szobrok Maróti Géza alkotásai. Az oldalsó épületek homlokzatára Róth Miksa üveges műhelyében készítették a Krisztus sírba tetelét és feltámadását ábrázoló képeket.

A köztemetőből 1903-ban elkülönítettek két parcellát katonai temető céljára. Az I. világháború idején nemcsak a magyar katonákat, hanem a szövetséges országok katonáit is ide temették. Valamint nyughelyet leltek a hazánkban elhunyt antant országokból származó hadifoglyok is. Verdun temetője után a második legnagyobb ilyen jellegű hely volt Európában.

A II. világháború után az új magyar közigazgatás kommunista kézben (MKP, MSZDP) a szovjet megszállók irányításával elkezdte a „háborús bűnösök” felkutatását és a megtorlásokat. A bűnösök mellett azonban rengeteg ártatlan ember esett áldozatul ezekben az eljárásokban. A temető egyik legszélső és leg-

hátsó parcellájába, a 298-asba temették őket. Ide temették a „Kamaraerdei gyilkosság” nevű ügy két kivégzett bencés diákját is. Ez az ügy szolgált alapul arra, hogy Rajk László, akkori belügyminiszter 250 egyházi szervezet mellett a Magyar Cserkészszövetséget is feloszlassa. A rendszer pedig tovább termelte a politikai elítélteket és a halálos ítéleteket. Így végül a konszolidáció idejére a 301-es parcella is betelt, ahová az 1956-os forradalom és az azzal kapcsolatos megtorlás áldozatait temették.

Jól példázza az 1945 utáni népbírósági eljárásokat Francia Kiss Mihály esete. Már a II. világháború eseményeiben nem vett részt. Szolgálati idejét 1908–

1938-ig töltötte. 1921-ben a Rongyos Gárda parancsnokaként az ágfalvi csaták eredményeként, neki és embereinek köszönhető, hogy az antant népszavazást írt ki, a már Ausztriának ítélt Sopron és nyolc környező falu hovatartozásának ügyében. 1922-ben a bíróság tisztázta az 1919-es, különítményesként elkövetett vádak alól, 1947-ben a népbíróság, mint háborús bűnöst halálra ítélte és 1957-ben kivégezték. Nos, a fentiek alapján inkább hős, mint háborús bűnös.

A temetőben külön parcellában nyugszanak a különböző egyházi szolgáltatókat, elsősorban tanítást és betegápolást végző apáca és szerzetesrendek tagjai. Áldozatos munkájuk köszöneteként ejtünk pár szót róluk.

Societas Maria Reparatrix (Örökimádó Nővérek) 1858 májusában Strasbourgban alapították. Katekizmust oktatnak, templomi ruhákat készítenek, részt vesznek a templomok rendben tartásában, missziókban betegápolást folytatnak.

Angolkisasszonyok (1609, Saint Omer) Mary Ward alapította az Angliából elmenekült katolikusok lányainak nevelésére. Feladatuk a leányifjúság nevelése és szociális feladatok ellátása.

Irgalmas nővérek (1633, Párizs) Elsősorban betegápolással és szegények gondozásával foglalkoznak. Főleg elme-gyógyintézetekben és gyógyíthatatlan betegeknek, valamint missziós területek betegeinek ápolásánál vannak jelen.

Szervita nővérek (az ősi szervita rend női ága, 1332) Fő feladatuk a szegény és árva gyerekek oktatása, családsegítés, óvodák, iskolák működtetése.

A temetőben nyugszik Kozma István 1968-as mexikói olimpiai bajnok, aki tragikus autóbaleset áldozata lett. Itt temették el Rácz Laci cigányprímást, aki apjának 36. gyereke volt, és játékát szívesen hallgatta többek között Jascha Heifetz hegedűművész is. De az igazi király, Járóka Sándor is itt lelt nyugalmat. Valamint Bódy Gábor filmes, Amerikai anizs, Nárcisz és Psziché, A kutya éji dala a fő művei. Harangi Imre ökölvívó olimpiai bajnok (Berlin, 1936); Lantos Mihály, labdarúgó; Siménfalvy Sándor, színész.

Marján Tibor

OTEI NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

OTEI International Relations

ESEMÉNYEK 2012. ÉV
Calendar 2012

2012. március 27.

Moszkvai temetkezési vállalatvezetők-ből álló szakmai delegáció érkezik Budapestre az OTEI meghívására. A programok között a Kegyeleti Múzeum megtekintése, a híresebb budapesti temetők bemutatása szerepel.

Helyszín: Budapest

2012. április 17.

Visegrád-találkozó. A két 2011-es tárgyalási fordulót követően ezúttal szimbolikus helyszínt választottunk a magyar, a cseh, a szlovák és a lengyel kollégák regionális találkozásának. Főbb témakörök: múzeumok, hadisírok, közös kiállítás. (A nemzetközi szervezet hivatalos lapja, a Thanos magazin külön cikkben számolt be a közép-európai országok ezen új kezdeményezéséről, külön megemlítve a visegrádi találkozó fontosságát.)

Helyszín: Visegrád

2012. május 17–19.

Asian Funeral Expo and Conference. A legjelentősebb szakmai esemény az ázsiai kontinensen. Az OTEI meghívást kapott a konferenciákra, ahol előadásokat tartanak ázsiai és ausztrál szakértők a lehetséges fejlesztési irányokról. Kiemelt témakör: új hamvasztási technológiák.

Helyszín: Hong Kong

2012. június 20–23.

FIAT-IFTA éves rendes közgyűlés, Dublin Írország.

Ezen rendezvényen nyer felvételt Magyarország a nemzetközi temetkezési szövetségbe, mint National Member. A közgyűlésen az OTEI elnöke, alelnöke és a Krema Szövetség elnöke vesz részt. A magyar temetkezés aktuális helyzetéről Balogh Károly tart előadást, angol nyelven, a mintegy 150 fő tagságnak. Ezen a rendezvényen Magyarország mellett Brazília, Malajzia és Törökország nemzeti tagjai kapnak állandó tagságot a közgyűlésen.

Helyszín: Dublin, Írország.

2012. október 22–27.

Szakmai út Moszkvába. Exkluzív kirándulás a világ egyik legnagyobb, legfényűzőbb fővárosába, ahol a márciusban tanulmányúton részt vevő helyi temetkezési vállalatok igazgatói kalauzolnak el egy érdekes szakmai útra. A kiránduláson Moszkva nevezetességei mellett megtekintünk több híres temetőt és a Necropolis temetkezési kiállítást.

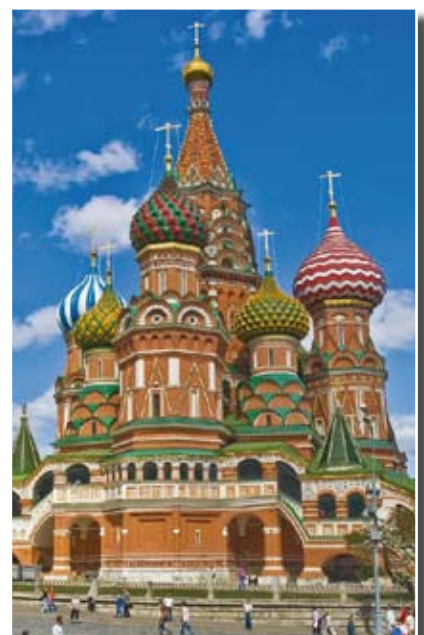
Helyszín: Moszkva

2012. november 8–10.

Nemzetközi szakmai találkozó és kiállítás.

Helyszín: Szlovákia

Balogh Károly

TANEXPO, Bologna 2012

Sajnos, a világhírű olasz kiállítás sem volt olyan, mint régt!

Két éve is tapasztalható volt már a kiállítók számának csökkenése, ezúttal folytatódott a tendencia. Ennek több oka is van: konkurens kiállítást hoztak létre az olasz gyártók Bresciában, és az üzleti világban általánosságban is kezd háttérbe húzódni a szakkiállítás, mint kommunikációs csatorna, helyét fokozatosan veszik át a modern internet-alapú prezentációk és a házi kiállítások.

A kevés különleges élmény egyike volt az itt látható temetkezési autó, egy Rolls-Royce Phantom, amely ma a világ legdrágább pompautója. Az első rendeléseket kínai, arab és orosz vállalkozások adták le a Biemme autógyárnak.

Magyar aktualitása ezúttal nem volt a kiállításnak, még látogató is kis számban érkezett a kiállításra hazánkból.

Balogh Károly

Elhunyt Remy Bernier (57) és felesége

Franciaország egyik kiváló koporsógyártó cégének tulajdonosát 2012. március 22-én érte a halál.

Személygépkocsijával éppen a bolognai kiállításra tartott, amikor frontálisan ütközött egy 27 éves fiatalember által vezetett autóval.

Bernier úr a Probis-Bernier koporsógyár elnöke volt, egyúttal a párizsi kiállítás vezetője, továbbá Saint-Jory-Las-Bloux település polgármestere.

A nagy megbecsülésnek örvendő üzletembert, közéleti személyiséget és feleségét közel kétezen kísérték utolsó útjára, köztük a temetkezési szakma szereplői is.

Bozorády Zoltán

Kelet-Magyarország legnagyobb evangélikus közösségének nyugdíjas, esperes-püspök helyettese Bozorády Zoltán 1941. március 4-én született Sátoraljaújhelyen.

Teológiai tanulmányait Budapesten az Evangélikus Teológián végezte. Itt szentelte lelkésszé 1965-ben Vető Lajos püspök. 1978-tól 2009-ig szolgálta a nyíregyházi közösséget (ahol az 1965-ben Gyulán házasságot kötött lelkész feleségével látták el híveiket. Négy gyermekük született – két fiú és két lány – s közülük András fia is lelkész lett).

Az ország legelesettebbjein kívánt mindig segíteni és támogatást adni számukra, nemcsak lelkileg, de testileg is. Erre 1983-ban a városi és megyei vezetéstől is érkezett megkeresés. Olyan 100 személy számára otthont adó, vallásos gondolkodású emberek részére alkalmas, együtt gondozásra lehetőséget biztosító ház létrehozására kérték fel, amihez az evangélikus egyház anyagi bázist akkor nem tudott biztosítani.

Bár az I. világháború után már végzett szociális tevékenységet a gyülekezet, az ÉLIM néven működő fogyatékkal élő gyermekek ellátása révén, majd a város közepén egy családi házból átalakított otthonban, ami jogelődje az EMMAUS Szeretetotthonnak. Itt akkor 25 fő idős tanyasi asszony és árván maradt gyermek gondozását vállalták fel. A nagy felkérés teljesítésére csak 1987-ben lett lehetőség. Nagy érdeme a megyei tanács egészségügyi osztály vezetőjének Csinády osztályvezető úrnak, hogy nem hagyta ellaposodni az ügyet és a tervet. 1987-ben az egyház akkori vezetése nehéz igent mondott ki, amikor a hatalmas anyagi teherrel az otthon létrehozására voksolt.

Az igen mellett kettős cél döntött: lehetőség szerint biztosítani a színvonalas testi ellátást, másrészt keresztény szellemiségben biztosítani az élet alkonyán járók számára a közeli földi távozás előtt, az emberhez méltó életet. Az alapkőletételre 1988-ban került sor, és 2005-ig fokozatosan épült az EMMAUS, míg a kápolna létrejöttével földi értelemben befejeződött az építkezés. A kívülálló szemével egy kis ékszerdoboz, a szervező lelkész részéről sok jó kommunikáció eredménye a tervezőkkel és az építőkkel.

Lassan kikristályosodó igény lett az otthon vezetése és a bentlakók részéről is, hogy míg az intézmény biztosítja és erősíti azt a reménységet, hogy az örök élet szellemében leélt élet után keresztény hitében elpihenhet a lakó, méltó és tisztességes távozás adatik számára, de lesz egy hely, ahol sírjáról is gondoskodnak. Ezért 10 éve létezik a város temetőjében egy gondozott és rendezett gránit fejkövekkel el látott parcella és urnafal azok számára, akiknek nincs hova temetkezniük. 2011-ben, talán a legnehezebb gazdasági évben, úgy döntött az intézmény egyházi vezetése, hogy elővásárlás formájában biztosítja a bentlakók számára megnyugtató, inflációt követő temetés lehetőségét azzal, hogy kifizetik számukra temetésük díját.

Most 28 ember számára ad biztonságérzetet, hogy rendezett az eltemetésük, felekezeti hovatartozástól függetlenül.

Az intézmény kápolnája lehetőséget ad azok számára, akik nem tudnak részt venni a temetésen, virasztás formájában köszönjenek el lakótársuktól. A temetésen részt vevők pedig behozzák a híret a méltó és rendezett sírkertbe való elnyugvás lehetőségéről.

A nyugdíjas lelkész igazi pásztor. Arca derűs és vidám, pedig pár éve súlyos szívizműtéten

esett át. Arca tükrözi a Szentírás azon sorát, melyet Jézus intézett hozzánk: „amit egynek tesztek a legkisebbek közül, azt nekem tesztek”. Látszik rajta, hogy nyugdíjas korában is feladatának tekinti az EMBER szolgálatát. Nem teher számára a hétköznapi élet feladata, hanem misszió.

Kívánjuk, hogy ezt a szolgálatot erőben, egészségben, derűs mindennapokban töltsd!

Román Csaba
nyíregyházi kirendeltségvezető

Az új Manhattan amerikai koporsó
masszív tölgyfából

Megbízható minőség Debrecenből

